

СДСМ молчи за албанската
платформа
Заев се скри во зајачка дупка

„Стоп операција Сорос“
Започнува десоросоизацијата
во Македонија

Македонија и Европа
по 20 јануари
На Запад сè ќе биде ново

Република

бр. 229, година VI ■ петок, 20 јануари 2017 година ■ цена: 50 денари

ОПАСНА ОДЛУКА НА СЈО

АМНЕСТИЈАТА НА ЗАЕВ МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКА НАСИЛНИ ПРОТЕСТИ

TRANSMET

TRANsport • Mining • Engineering • Trading

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

Република
www.republika.mk

АКТУЕЛНО

Британскиот амбасадор го чисти
теренот за Заев и за СДСМ

7

КОЛУМНА | Никола Србов

„Стоп операција Сорос“ - започнува
десоросоизацијата во Македонија

16

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Битка

18

ЕКОНОМИЈА

Градежништвото останува водечка
гранка во стопанството

20

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Зоран Дамјановски-Циц

24

ЗДРАВЈЕ

Примариус д-р Лидија Петрушевска-
Колекевска, специјалист по педијатрија

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Драган Спасов-Дац, актер

34

БРЕНД КОНЦЕПТИ

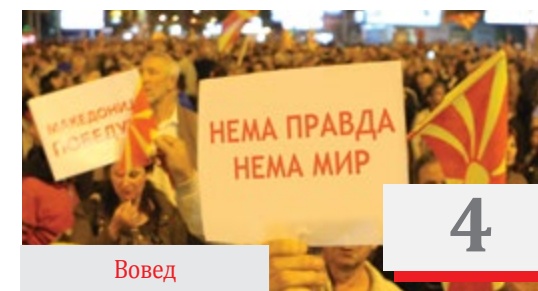
„Ролинг стоунс“ - бренд за
рокенрол-тинејџери и за дедовци

40

СПОРТ | ИНТЕРВЈУ

Стевче Алушовски

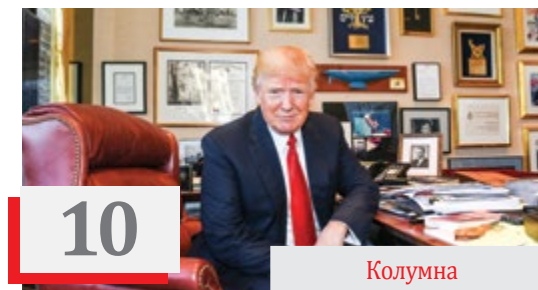
54

Вовед

4

Амнестија на Заев може да
предизвика насилни протести

10

Колумна

На Западот сè ќе биде ново

Анализа

13

Заев се скри во зајачка дупка

42

Странци во
Македонија

Мајка Тереза ја гледам во
љубовта на секој Македонец

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Доновски

Маркетинг:

Стојан Георгиевски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчевски
Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафорова
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова Кузмановски, Катерина Митиќ
Колумнисти: Горан Момировски, Љупчо Цветановски,
Ацо Станковски, Никола Србов

Лектори: Анета Љубецкиј, Тања Стевановска

Фотографија: Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиевски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 19 јануари 2017

ВОВЕД

ОПАСНА ОДЛУКА НА СЈО

Амнестијата на Заев може да предизвика насилни протести

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

Специјалната обвинителка Катица Јанева, која де факто досега функционираше како бранител на обвинетиот Зоран Заев и на неговите соработници, преку ноќ, во улога на судија, одлучи дека случајот „Пуч“ ќе биде повлечен поради недостиг на докази. Да бидеме на чисто. Скандалозниот потег на Јанева речиси не изненади никого - уште од првиот ден на вршењето на функцијата обвинителката се однесува како чадор на обвинетите или, попрецизно, како механизам на чадорот, што подразбира

нивна заштита и спречување на институциите да ја спроведат правдата.

Потегот дури и самата Јанева во неколку нејзини интервјуа се обидуваше гордо да го навести, небаре е адвокат кој успеал да го спаси клиентот од доживотен затвор.

Верувам дека и институциите, пред сè јавното обвинителство, будно ги следеа сигналите на СЈО и воопшто не би сакал да верувам дека ќе останат неми на овој срамен чин. Да бидам

попрецизен, очекувам во најскоро време ОЈО соодветно и навремено да излезе со реакција за овој скандал и во најкраток можен рок да се најде механизам што ќе овозможи процесот да се спроведе до крај, со почитување на сите законски прописи и норми. Овој пат без одложувања на рочиштата за свадби, семејни веселби, средби со амбасадори и што ти уште не...

За потсетување, СЈО и обвинетите во „Пуч“ го одложуваа случајот повеќе од една година. Поточно, рочиштата беа одлагани десет пати, од кои осум пати на барање на обвинетите и Специјалното обвинителство.

Сè што направи Јанева во врска со случајот кој ја втурна државата во најголемата политичка криза од нејзината независност, беше ослободување на Верушевски од притвор, и тоа пред да изврши увид во доказите и списите од предметот! Уште тогаш јавноста се чудеше како специјалната процени дека првоосомничениот не треба да биде веќе во притвор без да направи увид во предметот, но Обвинителството до ден-денес постојано ги игнорира овие прашања. Во изминатата година Јанева, всушност, воопшто не почувствува потреба да се позанимава со гонење на об-

винетите. Зоран Верушевски и Зоран Заев не беа повикани ниту на разговор, а камоли да бидат извршени претреси во нивните домови.

СЈО воопшто не се потруди да добие одговор на прашањата кој бил чадорот од комуникацијата на Верушевски на „Скајп“ Што мислел Верушевски кога во разговор со друг осомничен најавувал граѓанска војна во Македонија по урнек на Украина? Кој му ги дал разговорите и како биле обезбедени? Не се обиде ниту да провери дали осомничените чуваат други прислушувани разговори, а уште помалку да побара одговори од нив на кого сè му биле делени и кој сè ги поседува?

Во исто време, Катица Јанева, како обвинител кој треба да го

истражува случајот, не смогна сили ниту да го праша Зоран Заев со кои странски служби се фалеше и се закануваше за време на средбата со тогашниот премиер Никола Груевски? Кој го подготвувал од надвор за повиоки цели заедно со Харадинај?

Место одговори и докази, СЈО по налог на чадорот во изминатата година исклучиво бараше начин како да ги амнестира обвинетите. Еден од обидите за такво нешто беше упадот во УБК од каде што требаше да се обезбеди алиби за обвинетите во „Пуч“. Во исто време, директорот на БЈБ, Митко Чавков, им порача и на неа и на сите што се заинтересирани да се забошоти случајот, дека доказите против обвинетите никој не може да ги доведе во прашање, ниту, пак, некој може да ги обезвреди!

Целиот доказан материјал, како што објасни тогаш Чавков во интервју за „Република“, е приобавен со научнофундирани методологии за работа, со што е утврдено дека групата која ја предводел Верушевски го злоупотребила системот на следење комуникации.

На прашањето дали МВР може да гарантира дека доказите против Заев и Верушевски во случајот „Пуч“ ќе бидат безбедни и по преземањето на документацијата и разговорите од СЈО, односно дека оригиналите нема да бидат обезвреднети и злоупотребени, Чавков одговори:

„Изградените институционални капацитети сами по себе се гаранција дека доказите што се обезбедени на законит начин и со силен

интегритет заснован на развиени современи стандарди за полициско работење, како и капацитетите на секторот за борба против компјутерски криминал и компјутерска форензика, ниту некој може да ги доведе во прашање ниту некој може да ги обезвреди. На експлицитен начин со научнофундирани методологии за работа, всушност, овозможуваат реконструкција на самиот почеток од агентурното и субверзивно дејствување на групата која ја предводел Верушевски при злоупотреба на системот за следење на комуникациите, за што, впрочем, има и правосилна пресуда како резултат на сподување за вина“.

Во околности кога очигледно постојат сериозни докази против обвинетите, со скандалозниот потег Јанева само го навлекува гневот на граѓаните кои две години ја толерираат

антидржавната политика на Заев и неговите соработници. Револтот е до толку поголем затоа што народот тогаш беше смируван и убедуван од сите политички субјекти дека правда ќе има за секого по институционален пат. Токму за да се смири тензијата и да се избегнат крвави сценарија беше прифатено истрагата за предметите поврзани со нелегално прислушувањето разговори да ја води независно тело кое непристрасно и врз основа на силни докази треба целосно да го расчисти случајот. За целиот тој период, повеќе пати предупредував дека каков било обид за избегнување на правдата ќе предизвика жестоки реакции на граѓаните, чијшто гнев може многу лесно да се излее на улиците! Место нови професионални стандарди, СЈО уште од првиот ден применуваше двојни стандарди и селективна правда. Од нивниот исклучително пристрасен при-

стап кон истрагите произлезе и втората амнестија на Заев, која пак (не)случајно е испорачана на голем верски празник (првата од Црвенковски се случи за Илинден). Неговото ново помилување од тешко кривично дело може многу лесно да ги извади граѓаните на улица и да предизвика граѓански бунт против неговите заштитници. Така, место крај, СЈО со буџет од 4 милиони евра народни пари за една година успеа да ни испорача само почеток на нова фаза во политичката криза за која е виновен никој друг, туку лично Зоран Заев. ■

НОВ ДИПЛОМАТСКИ СКАНДАЛ: ПО КНОЦ, И ГАРЕТ СТАНА ЈАСНОВИДЕЦ

БРИТАНСКИОТ АМБАСАДОР ГО ЧИСТИ ТЕРЕНОТ ЗА ЗАЕВ И ЗА СДСМ

Неверојатно со каква леснотија амбасадорите од странските дипломатски претставништва ги наметнуваат своите „визии“ за Македонија. Како резултат на сновидението на германската амбасадорка Кноц во 2009 година, Македонија и по три години ја преживува најголемата криза. Додека сè уште трае молкот на НАТО и на ЕУ за вмешувањето на Тирана во постизборниот процес во Македонија, британскиот амбасадор објави како треба да изгледа Македонија десет години од денес, со програмата на СДСМ. И тоа токму на денот кога СЈО го амнестираше Заев од „Пуч“

Пишува | Наум Стоилковски

Изборниот инженеринг подготвуван од надвор не ги даде посакуваните резултати во Македонија, но тоа не значи дека неговите креатори ќе се откажат од намерата да ја отераат Република Македонија во правецот што го замислиле тие, па колку и да е спротивно на идејата и волјата на македонскиот народ. Разликата е во тоа што сега настапите и туркањето на агендата се многу по-

творени. Како што кризата во која „гази“ македонското општество трета година не е домашна работа, така и плановите и идеите за излез од неа нема да бидат оставени да бидат резултат на домашниот глас. Во таа насока не може да се гледа поинаку ниту на ставовите на политичкиот ментор на СДСМ за прифатливоста на платформата од Тирана, ниту на кревањето раце на СЈО од случајот „Пуч“, ниту, пак, на визијата на британскиот амбасадор Чарлс Гарет.

Без да се навлегува во нова анализа за вмешувањата на Тирана и на Приштина во чисто внатрешни партиско-политички решенија, како што треба да претставува платформа за соработка на идната македонска коалициска влада, не може да се изостави фактот дека таквата поставеност не е без „амин“ од центрите на моќ, пред сè од Брисел и од Вашингтон. Првенствено бидејќи Албанија е членка на НАТО, па секој збор оттаму не може да се гледа само како на политичка незрелост или недоветност на премиерот Еди Рама или на министерот за надворешни работи Дитмир Бушати. Изостана и реакција од НАТО и од ЕУ за средбата во кабинетот на Рама под картата на Голема Албанија, а молкот важи и за именувањето на Македонците со „Славомакедонци“ од Бушати. Тоа што најмалку треба да се добие од Брисел, како седиште на двете организации, е дали Тирана ги изразува заедничките ставови на алијансата и на ЕУ или барем дали се согласува со тоа што претставува отворен чин

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
ЛИМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. 02/2464-564
e-mail: jersy@jersy.com.mk

на агресија. Но, одговор нема да се добие имајќи ги предвид однесувањата на амбасадорските претставници во Македонија по овие прашања.

Дипломатските и амбасадорските „излети“ кога се во прашање Република Македонија и нејзината иднина не се нови. Ако земјата се наоѓа во клинч во кој, по сè изгледа, кризата по изборите наместо да почне да се надминува, дополнително ќе се замрсува, излетот на политичарите на етничките Албанци од Македонија во Тирана и платформата што ја донесоа оттаму, недвосмислено потсетува на визијата која за Македонија ја имаше германската амбасадорка Урлике Марија Кноц.

Во симулацијата во која учествуваа ученици, како што објаснуваше Кноц во 2009 година, етнички Македонци и етнички Албанци, Македонија за 10 години требало да биде во ЕУ со сменето име „Северна Македонија“, а државата да била двојазична. Иако имаше остра реакција од македонското МНР, Кноц беше викната на „пеглање“, а Германија се огради од „визијата“, денешната актуелност во Македонија, претставена и преку програмата на СДСМ и преку платформата од Тирана, недвосмислено се движи во таа насока. Во кампањата СДСМ ветуваше и двојазичност и брзи евроатлански интеграции. Во платформата на Рама се бара и промена на името за интеграции и двојазичност. Различно од симулацијата на Кноц е само решението за името. Но, тоа и не е проблем по топлиите односи кои новата германска амбасадорка ги гради и ги има со СДСМ, особено преку домашните советници во амбасадата. Така неодамна Кристине Алтхаузер, наследничката на визионерката Кноц, беше во СДСМ, каде што, според партијата, е разговарано за „потребата од продолжување на демократските процеси во Македонија и формирање нова, силна, посветена Влада кон реформските приоритети“.

За да не остане само на тоа дека во отсуство на американскиот амбасадор, германската амбаса сама ја турка агендата, деновиве повторно се активираше и приклучи

чи британскиот амбасадор. Иако нема можност силно да убедува во придобивките од интеграцијата во Европската унија, тој сега објави „блог-есеј“ „од иднината“ како симулација за тоа каде тој смета дека треба да оди Македонија.

Во период кога се очекува Македонија да ја добие новата влада или поточно дали старо-новиот двоец Никола Груевски и Али Ахмети ќе договорат заедничка владина платформа за следниот период; Гарет притрча на помош во СДСМ. Надевајќи се дека нема да дојде до договор, а дека следен мандатар би бил токму Заев од СДСМ, британскиот амбасадор со време ја подготвува сцената за таквата влада. Во писанието на Гарет таа влада би се базирала на „Планот за живот“ на СДСМ, само што, дипломатски поткован, тој ја нарекува „Визионерскиот план Македонија: Национална стратегија за сите наши граѓани“.

Всушност, сновидението на Гарет за Македонија е објавено истиот ден кога СЈО соопшти дека крева раце од случајот „Пуч“, со што повторно лидерот на СДСМ е амнестиран од обвинение. „Прочитувањето“ на Заев се случи неколку дена откако партискиот политички ментор, Сашо Ордановски, јавно ги банализираше и оправдуваше барањата од „сеалбанската платформа“ како прифатливи. Британецот Гарет сега додава „ветер во грбот“ со есеј за промоција на платформата на СДСМ со симулација како Македонија да „процвита“ по соработката меѓу „етничките Македонци“ и „етничките Албанци“. Името на нацијата во есејот не му е важно откако двата етникуми во неговата бинационална држава работат според „Планот“ или, како што вели, „националната стратегија“. Но, секако, прва работа што ја направиле „етничките Македонци“ е промена на името на државата.

Со јазик достоин за учесниците на симулацијата на Кноц, Гарет доловува идилична иднина со „стратегијата“. Извонредното лидерство успеа да биде пример во регионот и да направи значаен придонес за евроатланските интеграции... Секако, договорот 2020 година со Атина за името беше основа за голем дел од ова. Постигнувањето на тој договор не беше пикник и бараше значајна политичка храброст во двата главни града. Но, шест години подоцна, на тоа се гледа како на добра работа, не само поради тоа што конечно го отвори патот - заедно со реформите што следуваа по изборите 2016 година - да се приклучи во НАТО и почеток на преговорите за членство во ЕУ. Македонија веќе не е во корпусот „претешки задачи“, пишува Гарет. Всушност, Гарет го претставува токму барањето на етничките Албанци од Платформата, брз влез во НАТО и почнување на преговорите за ЕУ, без гаранција за успех.

Гарет не застанува тука и продолжува да ја прикажува како негова визијата на СДСМ. Пишува за реформите во правосудството поврзани со „сензитивни судски одлуки со политичко влијание“, но не објаснува дали тоа се однесува на случаите како „Монструм“ или „Диво Насеље“, што за дел од етничките Албанци се „политички монтирани случаи“. Гледајќи од аспект на иднината, британскиот амбасадор во делот на економијата и младите во целост ги вградува инкубаторите и стартап-центрите од планот на СДСМ што ја претвориле земјата, како и да треба да се вика по промената на името, во конкурентна, особено за младите во Тетово, Битола и Штип.

Британскиот амбасадор умно не го оптоварува неговиот есеј со кантонизацијата и со федерализацијата од политички аспект, но затоа економскиот „рапиден раст“ го припишува на „конструктивната соработка меѓу етничките Албанци и етничките Македонци“. „Имаше особено умни соработки меѓу етничките Албанци и етничките македонски компании со цел меѓусебно да се прошируваат различни вештини и контакт-мрежите за да ги искористат регионалните можности“, објаснува Гарет, кој во Тетово препознава иден „Олимписки центар“ откако се надминало загадувањето. „Иако низ историјата на Македонија никогаш не ѝ било лесно, но 'декадата на Македонија'

била декада на успех“, прејудиира Гарет кој во својот блог-пост нагласува дека сè започнало по изборите во 2016 година.

Имајќи предвид дека како резултат на последните три години, кризата изнедри платформи кои во целост

со иста цел. Иако главните ликови во кризните сценарија се менуваат (не смее да се заборави на СМС пораките на Заев до Мендух Тачи), целта останува иста. Единствена пречка за исполнување на сновиденијата сето ова време беше народот и затоа тој мора цврсто да опстои зад насоки-

THE VITRUVIAN MAN

ЕКСКЛУЗИВНО ВО SIGMA ГТЦ СКОПЈЕ

се во корелација со симулацијата на Кноц од 2009 година; прашањето сега не е кога тоа сценарио ќе пропадне, туку дали државата ќе дозволи амбасадорските симулации и сновиденија да станат реалност. Постизборното чистење на теренот преку амбасади и вонуставната инсталација во правниот систем за изигрување на изборниот резултат по секоја цена не остава место за сомнеж дека наскоро треба да се очекуваат нови и нови кризи

те каде сака да се движи државата и зошто повторно ја довери власта на ВМРО-ДПМНЕ. Државата, пак, мора отворено да инсистира на одговори и одговорност за однесувањата и од земјите чиишто амбасадори се претвораат во „јасновидци“ и од центрите на институциите кон кои Република Македонија се стреми - Европската Унија и НАТО - за вмешување на партнерските држави во внатрешните работи на Република Македонија. ■

МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПА ПО 20 ЈАНУАРИ

НА ЗАПАД СЕ ЌЕ БИДЕ НОВО

Интервјуто на американскиот претседател Доналд Трамп за британски „Тајмс“ и за германскиот таблоид „Билд“ најави низа промени што може да се случат во Вашингтон и значително да влијаат на светот, а особено на Европа каква што ја знаеме сега. Најавата на новиот американски претседател дека може да воведи царина за германските возила од 35 проценти, меѓу сите други теми што ги начна, звучи најбенигно за политичките односи, но може да има далекусежни последици за меѓународната политика. Трамп со оваа закана најави дека не е доведен во прашање само грандиозниот проект ТТПИ, односно Договорот за трансатлантска трговија кој требаше да создаде бесцаринска трговска зона или трговски цин со повеќе од 800 милиони луѓе во САД и во ЕУ, туку дека односите меѓу САД и ЕУ може да влезат во нова фаза и точка на топење. А, ова е само една од најавите на Трамп

Пишува |
Горан Момирски

Интервјуто на Трамп, веројатно, предизвика најголем страв за Европа со темата за распаѓање на ЕУ, односно сигурноста на претседателот на САД дека по заминувањето на Велика Британија и други земји-членки се подготвуваат да го сторат истото. Се поставува прашањето дали тоа е заложба на Трамп, кој има можност да им помогне на тие што сакаат да ја туркаат таа агенда, или, пак, тој има точни информации за расположението во некои земји да се повтори британското сценарио. Информациите на германските тај-

ни служби дека Русија со години создава свои структури во земји-членки на ЕУ само дополнително го зголемуваат стравот во Берлин и во Париз и ја зголемуваат опасноста од нервни реакции.

Тој страв е особено голем во Германија, која беше директно обвинета од Трамп дека ја користи ЕУ како своја платформа преку која води трговска војна со Америка. Сценариото во овој дел од сагата САД - ЕУ или САД - Германија е леснопредвидливо, ако САД воведат царини од 35 проценти за германските автомобилски индустрии што продаваат на американскиот пазар, то-

гаш, место ТТИП, ќе се случи реакција на Берлин, по што и американските производители и даватели на услуги ќе се соочат со поголеми царински давачки, а нема да бидат поштедени ниту големите интернетски играчи, како „Гугл“, „Фејсбук“ или „Твитер“, кои ќе се соочат со дополнителни ограничувања во Германија која ќе мора да одговори на евентуалната политика на Трамп.

Со други зборови, место историската блискост што се случи меѓу Германија и САД, која најдобро може да се опише со случајот на шпионирање европски цели од страна на германските тајни служби по нарачка на ЦИА, можеме да очекуваме најголемо заладување на односите по Втората светска војна. Една од предностите на Трамп во идните односи со ЕУ, за која тој смета дека е под контрола на Германија, е договорот за слободна трговија со Велика Британија, чијашто прва верзија според Трамп ќе биде договорена за десетина дена по неговата прва средба со британската премиерка Тереза Меј во Белата кука. Со оваа најава Трамп дополнително ја ослабува ЕУ давајќи ѝ алтернатива на Велика Британија, која во преговорите за заминување од Унијата ќе влезе помалку загрижена знаејќи дека дел од загубените пазари во ЕУ може да ги замени со 300-милионскиот пазар

во САД, а преку нив и во целата слободна трговска зона НАФТА во која и Мексико и Канада.

■ КРАЈ ЗА САНКЦИИТЕ КОН РУСИЈА

Заладувањето меѓу САД и Европа ќе биде особено длабоко ако се обвинат најавите на Трамп дека за да дојде до намалување на нуклеарното тактичко оружје, тој би се согласил со укинување на санкциите за кои Германија беше еден од најголемите поборници. Во тој случај треба да се очекува дека и Германија, покрај обидот да создаде силна група земји-поддржувачи во ЕУ што би застанале зад неа во битката со Америка, ќе се сврти кон Русија во обид да им парира на САД. Одобравањето на изградбата на гасоводот „Северен тек 2“, кое се случува во екот на санкциите кон Русија, е добра појдовна точка за Германија повторно да се зближи со Москва ако Трамп навистина ги укине санкциите што беа изгласани на инсистирање на Барак Обама.

Со оглед на тоа што Трамп е јасен во намерата економските позиции на неговата земја да имаат приоритет пред воените и безбедносните прашања, може да се очекува дека тој, освен укинувањето на санкциите, ќе инвестира многу енергија во обидот да ја приближи Русија, како

стратески така и економски, до САД и во исто време да ја оддалечи од Кина, која во финансиска и во индустриска смисла е многу поопасна од руската економија која се уште, главно, зависи од енергетските ресурси.

■ ИМА ЛИ НАТО АЛТЕРНАТИВА?

Во големата нова геостратеска игра што ја најави Трамп посебно место има неговата оценка дека НАТО е застарена организација и дека некои земји-членки не плаќаат колку што треба за трошоците на алијансата. Со други зборови, Трамп им порача на сите земји-членки дека веќе нема да троши пари од федералниот буџет на САД за да се грижи за нивната безбедност. Трамп смета дека американските пари треба да се трошат, пред сè, за американски интереси и затоа НАТО ќе мора да се менува. На неговиот тим му е потполно јасно дека таа изјава е добредојдена за поборниците за европска армија, особено Германија и Франција кои и онака се залагаат за помало присуство на НАТО во Европа. Во таа игра треба да се земат предвид и стравот кај дел од земјите-членки на ЕУ дека можат да бидат жртва во трката на вооружување и вжештените односи

меѓу САД и Русија, но и обидот на Трамп генерално да се приближи до Русија, со што веројатно ќе го намали значењето на ЕУ за Москва. На Трамп му е јасно дека формирањето заедничка европска армија е макотрпна идеја за која се потребни огромни пари, време и инфраструктура, кои Европа ги нема, и затоа отворено побара модернизација и повеќе пари од Европските за буџетот на НАТО, кој сега речиси 90 проценти е пополнет од американски пари.

■ МАКЕДОНИЈА НЕ СМЕЕ ДА БИДЕ ОПТИМИСТ ЗА СВОИТЕ ПОЗИЦИИ

Авторот на овој текст не смета дека Македонија од 20 јануари, кога ќе биде инаугуриран 45. американски претседател, треба да се надева на целосна промена на американската надворешна политика, во тој контекст и односот кон Македонија. Прво, затоа што оперативните сили што во име на американската администрација работат на терен најмалку една година нема да бидат под целосна директна контрола на новата влада во Вашингтон. За целосна ревизија на разузнавачките служби, која ја најави Трамп, се потребни време, огромна енергија и, пред сè, внимателност затоа што зборуваме за институции со буџети од стотици милиони евра, разработени јавни, полујавни и целосно тајни единици, кои се етаблирани во последните осум години во мандатот на Обама и кои имаат механизми да се спротивстават или барем да ја забавата новата доктрина на Трамп. Дополнителен проблем за новата администрација ќе бидат операциите од национален интерес за САД што се водат во најмалку триесетина земји во светот, а кои не смеат и не зависат од актуелната администрација, туку од трајните интереси на САД. За промена во овие структури, кои имаат и огромни црни фондови, се потребни и јавна расправа и воведување нова стратегија со цел. Пред да направи радикални чекори Трамп ќе мора да им каже на американската јавност и на Конгресот, на пример, дали се откажува од концепцијата според која безбедноста на САД се

брани во земјите каде што се врши најголемото производство на светската нафта.

Македонија засега има право да се надева на позитивни промени во само еден мал дел од новите заложби на Владата во Вашингтон. Сè уште најголемата македонска партија ВМРО-ДПМНЕ, која го доби мандатот за создавање нова влада, е на страната на Трамп во јавниот судир со традиционалниот американски естаблишмент симболизиран преку ликови како Џорџ Сорос. Колку ќе се развива и продлабочува судирот меѓу Трамп и луѓето како Сорос и колку македонската поддршка за новиот претседател на САД е важна ќе се види наскоро, но имајќи предвид дека противниците на Трамп се луѓе што се тешки стојници милијарди евра, Македонија не смее да се залажува дека во оваа битка може да има еден победник, ниту, пак, дека поразениот како што се случува во политиката ќе го напушти бојното поле. Се работи за една исцрпувачка битка во која дури и на Трамп нема да му биде лесно. За Македонија е повеќе од јасно дека оваа битка не може да ја добие до крај.

ВИСТИНСКИ ИНФОРМАЦИИ НА ВИСТИНСКО МЕСТО

Другата стратегиска можност на Македонија е тоа што по 20 јануари ќе постои можност информациите и анализите за Македонија и за регионот во Белата кука да ги прават објективни професионалци, а не луѓе што имаат фатено страна поради финансиски или други причини, луѓе што не биле инволвирани или диригирале со контроверзни трагедии, како масакрите од типот на Монструм, Маркале и Рачак, луѓе поврзани со сомнежите за фингирање на косовската криза, кои соработувале со криминални и радикални исламистички структури во регионот и во Македонија или имаат во големите, за балкански услови, стопански капацитети.

Се разбира, не треба да имаме илузии дека Трамп и неговиот тим можат да сменат нешто драматично во односот меѓу Грција и Македонија, односно дека ќе можат да ја натераат Атина да го прифати уставното име. Не само поради

тоа што шефот на кабинетот на Трамп е Гркот Прибиус, туку, пред сè, поради можноста во времето на Трамп да се врати изолатизмот, се разбира во модифицирана форма која ќе биде пречка за решавање на спорот за името и за слични мали проблеми на Америка. Слична е ситуацијата и со прашањето за Голема Албанија. Доколку Трамп навистина се реши да се повлече од сите места што не носат финансиска корист за САД, можно е ова прашање, за разлика од досега, да биде оставено да го решаваат регионалните играчи или евентуално Германија како најмоќна европска земја.

Фактот што никој од администрацијата на Обама не го осуди мешањето на албанскиот премиер Еди Рама и на министерот за надворешни работи Дитмир Бушати во внатрешните работи на Македонија може да значи дека Стејт департаментот не сака да навлегува во неважни прашања за САД во транзицискиот период во Белата кука, но може да значи и дека во иднина Вашингтон нема да се меша во билатералните проблеми на Балканот и во другите региони на светот доколку таму директно не се загрозуваат американските интереси.

Во услови на засилена политичка пропаганда на политичката елита на Косово, Србија, Албанија и Република Српска, поделбите во Бугарија на русофили и проамериканци, присуството на радикални исламистички групи во целиот регион и можноста од нова ескалација на бегалската криза, на Македонија најмалку ѝ одговара евентуално повлекување или значително намалување на присуството на САД на Балканот и враќање на „законот на посилен“. Заминувањето на силите на УНПРЕДЕП, во кои имаше американски војници на македонската граница со Албанија и со Косово, по кинеското вето најдобро покажува колку позитивно за Македонија е директното присуство на САД во земјата и во регионот. Особено ако присуството на САД значи поддршка за стабилноста на земјата каква што очекуваме од владата на Трамп, а не нејзино дестабилизирање. ■

СДСМ МОЛЧИ ЗА АЛБАНСКАТА ПЛАТФОРМА

АНАЛИЗА

ЗАЕВ СЕ СКРИ ВО ЗАЈАЧКА ДУПКА

Молкот е злато. Така велеле старите од дамнешни времиња. Во сегашноста, пак, ова е девиза на СДСМ. Буквално и фигуративно – девиза. Молкот е злато и треба да им донесе злато, т.е. девизи. Евра, долари, франци во замислената им Влада, не е битно. Со молкот околу албанската платформа, партијата купува време од творците на платформата, на чиешто создавање кумуваше токму Заев. Па, и редно е основоположникот на новата албанска кауза по толку мака и да кари нешто од рожбата. Купуваат време со надеж дека сето тоа солено ќе го наплатат кога ќе дојдат на власт и ако дојдат. И додека чекаат, изговорите им се бедни. Виновни за социјалдемократското лутање да ти биле поштите и мандатот...

Пишува | Љуйчо Цвејановски

Сите си кажаа. Власи, Роми, Турци, Срби и, секако, Македонци. Ама само дел. Минаа повеќе од две недели по божикната честитка во форма на албанската платформа на ДУИ, Беса и Алијансата, а СДСМ и натаму си молчи ли молчи околу прифатливоста. Мудро? Кој знае, поверојатно и не така мудро туку повеќе калкулантски, а уште поверојатно и не е така лесно да дадете став за нешто на што сте му кумувале. Замислете си само да го прашате кумот: Што мислиш за кумчето, ќе го биде ли? Одговорот се подразбира, но во СДСМ тоа не смее да биде јавно срочено, особено не кај манипулациите и извртувачите од „Павел Шатев“, каде што сè уште трае журката за „карените“ 70.000 албански гласови од изборите. И додека на сите им е јасно дека врхушката на СДСМ би си ја продала и сопствената мајка (тактовината се подразбира) за да дојде на власт, нивните јуришници се најдоа на нова мака. Како

ли сега да го оправдаат молкот за едно толку важно прашање? Минаа денови, недели. И... Еурека! Ама онаа сдсмовската. Навика си е навика, па како и секогаш, мрзливите стратегии не се измачија. Им требаше цела една недела за да ја смислат втората глупоштина, а таа уште полоша од првата. Проблемот наречен пошти се преобрази во желба за мандат. Таксират...

Виновни се „Македонски пошти“, и точка...

Пред десетина дена партијата излезе со крајно ретардиран одговор. Верувале или не, а поверојатно е второто, но од СДСМ да ти чекале официјално да ја добијат платформата за да ја коментираат. Поинаку не можеле, нормално. Тука се целосно во право. Сериозно, па и би било фер од Ахмети, Касами и Села да му испратат и оригинална копија од платформата на тој што им ја овозможи. Да, Заев по сите правила би требало да добие оригинал укоричен во позлатена рамка. Си ја заслужи. А и мотивот не беше шега. Сето

ова само за да Агим (на албански има исто значење со Зоран) владее со побратимите Еди и Хашим, коавтори на платформското писание. Не му е лесно.

Арно ама, најверојатно, проблемот да ти бил во „Македонски пошти.“ Помалку веројатно е дека потписниците на платформата се осмелиле да не го честуваат најзаслужниот лик за неа, кому неофицијално Хашим Тачи му подготвува специјален медал, поголем и од оној на сеалбанскиот херој Владимир Милчин. Вака, и подобро за душевното здравје на врхушката на новата антимакедонска партија на Заев, би било да се тешат дека писанието заглавило во некое депо на „Македонски пошти.“ Апаши. Па, и не би им било првпат. И сами знаете дека честитките за Нова година сè уште пристигаат, нели.

Така, очебијно е дека маката и исчекувањето на СДСМ да ја добие пустата платформа сè уште траат. Со нив и неможност да ѝ одговорот на македонската јавност што мислат за неа. Содржината ја знаат и во кооперација, но принцип си е принцип. Грета, сигурно не им е лесно да живеат во очекување, постојано да гледаат кон портирницата и да го чекаат човекот кој звони двапати. А поверојатно, оној кој „со душа“ го очекуваат е токму потписник на платформата. Да, несоницата се должи на очекувањето на добар абер од Али. Каков и да е. Не мислиме на нарачка од Али Експрес, туку на нарачка од скопскиот рид која Заев се надева дека нашиот Али не ќе може да ја одбие. Ама дојде и инаугурацијата на Трамп. Проклети, бавни македонски и брзи американски пошти...

Пречка за ставот е сонот на Заев?

„Неизвесноста“ во приказката за добивањето на платформата за, конечно, СДСМ да го каже ставот, кој го знаеме сите, сè уште трае. Исто како и секој лош филм со бедно сценарио и уште полоша режија. Арно ама, врхушката на антимакедонската партија не се надева на „Златна малинка.“ Јок. Малинка не, ама мандат да. Нивна целосна сатисфакција би бил еден обичен мандат, и тоа ќе ги „отвори“. Нејсе што во тоа никој и не се сомнева.

Во новопечената „Зона на самракот“ на поранешна Бихакка, како во евтин научнофантастичен филм, раководството исчезна без трага и глас. Истовремено и без никакво објаснување, ги снеса сите. Заев, Шекеринска, Шилегов, Рената, станаа невидливи... Ах, испарија и Адеми и Мухи. Дали можеби сите се на портирница чекајќи ја платформата за да да-

дат став? Тешко, но, за среќа, се најде еден нивни војник за да ја објасни дилемата.

Не платформата, Заев и компанија да ти го чекале мандатот. Ова јасно и гласно го кажа нивниот Бочварски во вторникот. Не кажа дали ја добиле и официјално, но затечен од новинарите, тој се збунува, подголтна и си кажа што му рекле да каже. Немале да го обелоденат ставот за платформата сè додека не го добиеле мандатот. Е тогаш, кога ќе добиеле, среќни од „дешавката“ која ја чекаат и сонуваат цели 10 години, ќе се смилуваат и ќе ни соопштат што мислат за промената на името, на химната, на знамето. Порано не, за да пукнеме од мака, нели. Иако сите знаат што мислат. Истовремено, ќе ни кажат што мислат и за двојазичноста која ја пропагирал токму Заев. Далеку пред тоа и да им „текне“ на Ахмети и на Села. Со Касами беа добро координирани од чадорот, така што тој си знаел за сè. Исто како и за федерализацијата. „Не знаеја“ само Македонците што гласаа за нив. Да, истите оние Македончиња што јасно и гласно го слушаа муртинскиот спасител како го кажува сето тоа, но „неверните Томи“ не поверуваа оти „куририте“ и „републиканците“ лажеа. Е сега, дел се свестиле дека згрешиле. Време беше...

Несудениот мандатар скриен во зајачка дупка

И така, Заев си чека да стане мандатар. Сонот, конечно, ќе му бил исполнет. Прво градоначалник, па в.д. претседател на СДСМ, па претседател, кој во меѓувреме исто како менторот Сорос доби месијански комплекс и се самопрогласи за спасител (макар муртински), а сега го чека врвот на својата кариера. Да, Заев чека и сака да стане мандатар. Парадоксално, но високата, највисоката позиција во кариерата ја чека на најниска надморска височина. Истиот тој Заев чека да стане мандатар или така се надева, скриен во зајачка дупка. Исчезнат и скриен од светот само за да не дај боже некој случајно го праша за став за платформата на Албанците која тој ја оформи и чиешто предислови ги создаде. Замислете само колку е тешко лично да создадете нешто, толку големо, макар и грдо како платформата, а да не смеете да си ги земете заслугите за неа. Велат дека така се чувствуваат масовните убијци, кои најчесто законот и ги фаќа поради нивната желба - на светот да му ги откријат „заслугите и делата.“ Веројатно, така се чувствувал и доктор Виктор Франкенштајн. Иако, велат дека докторот имал чувство на срам.

Нашиот несуден мандатар, пак, во меѓувреме, со неизмерна желба за власт се крие во зајачка дупка. Соодветно на презимето, ќе речат многумина. Арно ама, така скриен и заштитен од јавноста, тој можеби успева да го „скрие“ ставот за платформата, кој го знаат и малите деца на улица, но истовремено заборава и дека молкот значи силно одобрување. Социјалдемократското криење на работите под тепих и закопување на неизреченото во тишината носи само еден, едноставен збор и констатација. Ќе дадат сè, ќе ја надминат платформата и ќе ги збунат и Албанците со понудата. Толку громогласен молк одамна не сте чуле, ниту толку силно ехо кое на ова би следувало од Македонците. А Македончињата? Тие доследно ќе си молчат до крај. Не верувате? Прашајте ги Мухи, Адеми и Касапи... ■

ПАНДОВ: СИТЕ ЌЕ СЕ ИЗЕНАДАТ КОГА ЌЕ СЕ ИЗЈАСНИ ЗАЕВ

Години наназад кога сакате да ги слушнете или прочитате ставовите на СДСМ, вели аналитичарот Александар Пандов, проверено најточните информации ги имаат нивните Соросови платеници, Фрчковски, Геровски, Тричковски и Ордановски.

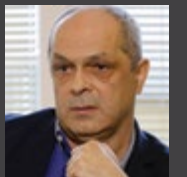
ПАНДОВ: Многу често, посочените ликови се и креатори на политиката на СДСМ. Чисто за потсетување дека многу порано пред да го промовира швајцарскиот кантонален модел, Геровски промовираше федерализација, а Фрчковски нудеше премиерско место по клуч на Албанец. Оттука, јасни се ставовите на СДСМ околу сеалбанската платформа и покрај тоа што откако таа се појави во јавност, СДСМ го снеса од јавност. Повторно тука се нивните медиумски мегафони, кои не што не виделе точка која не би можеле да ја исполнат и договорот, туку целата таа платформа им била и мала рамка, па истата и би ја доградиле. Повторно и повторно пред очи на целата македонска јавност гледаме како овие изроди лицитираат и се наддаваат со македонските национални интереси. Во целиот циркус создаден од Заевата понуда за официјализирање на албанскиот јазик како втор службен на ниво на цела Македонија и федерализацијата на државата, па преку зголемувањето на влогот на албанските политички партии со платформата и барањето за промена на името, знамето и химната на државата и прифаќање на сето тоа од нивната Соросова медиумска коњаница, верувам дека, сепак, последниот влог е оставен за нивниот лидер Зоран Заев. Во остварување на неговата желба за доаѓање на власт повеќе пати ни докажа дека не постојат лимити и ограничувања, не постојат државен и национален интерес. Постои само личен и партиски. Затоа е за очекување дека кога, конечно, Заев ќе се изјасни за платформата сеалбанска, целата македонска, а и сеалбанска јавност ќе биде изненадена од понудата на Заев.

На иста линија е и колумнистот Сотир Костов, кој јавно праша зошто молчи Заев. Го потсети и дека политичар што молчи, а не дејствува во судбоносни моменти, не може ни да води модерна политика ниту да зборува за демократија.

КОСТОВ: Каде си ти? Чекаш молчешкум да добиеш шанса да бидеш мандатар, премиер и државник што ќе ја води Македонија? Тешко на политиката и на демократијата со тебе, кој едноставно не ги одбира, не му сече главата. Потешко на سدмовците со тебе, со лидер што се крие. Најтешко на сите нас со „државник“ како тебе, кој не знае кога треба да го крене гласот за Македонија. Зоране Заев, јави се!

И новинарот Дарко Јаневски потврди дека работите полесно се склопуваат. Така, од една страна го имаме СДСМ, кој со двојазичноста го отвори патот за платформата, од друга страна Грците, кои велат дека веќе ни упатиле предлози за промена на името, од трета страна Србите, кои преку Дачиќ ни се заканија дека едвај чекале да дојде на дневен ред некое прашање од наш интерес.

ЈАНЕВСКИ: И го имаме Бушати, кој ни дообјасни дека во таа држава со ново име, кое Грците великодушно ни даваат да си го избереме од нивните предлози, ново име ќе има и мнозинскиот народ. И пак доаѓаме до платформата во која се вели дека итно треба да се реши спорот за името за да влеземе во НАТО и во ЕУ. Во спротивно... се знае. Е, сега, додајте го кон ова и оној кодош од Британија кој бил политички комесар во британската амбасада во РМ, Тимоти Лес, кој бара поделба на нашата држава и целиот мозаик е склопен. Се разбира, потсетете се и на сè што беше направено во овие две и пол години (и кој сè учествуваше во тоа) за да се спушти мнозинството на ВМРО-ДПМНЕ во парламентот од 63 пратеници на сегашните 51 и сè си доаѓа на свое место.

„СТОП ОПЕРАЦИЈА СОРОС“

ЗАПОЧНУВА ДЕСОРОСОИЗАЦИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Пишува | Никола Стрџев

Изминатите години, а посебно последните две години, сите ние бевме сведоци на грубо уривање на институциите на државата, одземање на суверенитетот од рацете на граѓаните на Република Македонија кои се носители на истиот

Бевме сведоци на насилство во нашето општество. Гледавме како физички се напаѓаат институции, физички се напаѓаа припадниците на полицијата, беше уништен и запален државен имот, поточно, народната канцеларија на претседателот на државата. Бевме сведоци на напад на нашата држава во кумановската населба Диво Насеље. Гледавме како се гази врз волјата на мнозинството граѓани на Република Македонија. Сведоци сме како се узурпира целиот граѓански сектор и истиот се користи и инсторира во полза на политичка партија, што е недозволиво и е надвор од принципите на секвко граѓанско организирање. Фондацијата „Отворено општество“, која е под капата на Сорос, стоеше директно зад сите насилни процеси во Република Македонија, со финансии и со кадар. Фондацијата „Отворено општество“ созда-

Авторот е член на Иницијативниот одбор за формирање на граѓанското движење „Стоп операција Сорос“

де монопол во граѓанскиот сектор, кој е окупиран и во него нема место за организации и движења кои не се согласни со идеологијата на Сорос.

Во граѓанскиот сектор беше прегазен плурализмот и завладеа тоталитарно едноумие. Фондацијата на Сорос, која во себе носи радикална левичарска и тоталитаристичка идеологија, сака да брише идентитети, држави, народи и нации, посакува т.н. отворено општество со кое ќе управува некој од надвор, дејствува кон неконтролирано пропуштање на мигрантскиот бран од Блискиот Исток што нè очекува наредниот период. Со тоа сериозно ја загрозува безбедноста на нашата држава преку своето дејствување.

Повикани од демократските вредности, плурализмот, правото на слобода на говор и изразување, еднаквоста, правдољубието и љубовта кон нашата држава Република Македонија, тежнееме да бидеме првиот зрак од кој ќе произлезат вистинските вредности во граѓанското општество. Ги повикуваме сите слободоумни и правдољубиви граѓани, без разлика на нивната етничка припадност, вера, пол или политичко убедување, но со јасноизразени демократски вредности, да ни се приклучат во борбата против едноумието во граѓанскиот сектор осмислено и предводено од Џорџ Сорос.

Водени од максимата „не прашувај што државата направила за тебе, туку што ти си направил за државата“, се собравме во Иницијативен одбор за формирање на граѓанското движење „Стоп операција Сорос“ преку кое во наредниот период ќе го иницираме и ќе дадеме придонес во процесот на десоросоизацијата во Република Македонија. ■

КОЛУМНА

БИТКА

Пишува | Дјорџе Станковски

Минатите вонредни парламентарни избори беа вистинска битка. Битка помеѓу силите на доброто и силите на злото. Кој како сака нека ги перципира, но вистината е неуништива. Фактите се само еден од механизмите за верификација на некое собитие. А, пред нас се истури вистинска лавина од силни индиции и мноштво беспоговорни, флагрантни манифестации на криминални интенции. И тоа од онаа вечно незадоволна страна, онаа неспособна политичка провиниенција, која во овие 25 години независност не покажа способност за водење конструктивна политика, редовно продавајќи ги националните интереси, а, пак, за економијата и да не говориме, нивните зафати на овој план повеќе личеа на криминални черчења на сето она што остана од македонското стопанство, а стоици илјади работници останаа без работа за да акаат по улиците како оние несреќници од времето на Вајмарската Република во периодот на експресионизмот, пред доаѓањето на Адолф Хитлер на власт во Германија.

И сега овие, „шарени“, во најконкретна идеолошка смисла, значи, без каква било општествено-политичка визија, сакаат повторно да завладеат со Македонија.

Повторно ли да продадат некој национален интерес, менување на

Уставот, кој и онака го отфрлија како леток што го рекламира локалниот супермаркет. Македонската држава да се внесе одново во делба, овој пат „албанските“ простори да се отцепат од она што остана од нашата земја, она што со огромни жртви го сочувавме како животен простор на македонскиот народ и сите други народи што живеат тука. Но, еве, и тоа нека не е најстрашното, она што во овие неразумни и хазардерски процеси би се случило е нова војна, која во својата ескалирачка спирала ќе донесе нови жртви. Кој потоа ќе се соочува со оваа стварност? Кој ќе може да го проголта сето тоа после сè, по толку ужасни трауми, што сите овие народи ги имаат поминато во лудото себелубие и анимозитети.

Економската им програма беше – baloney. Ветувања како од цртани филмови, во кои се нудат розови перспективи без покривање. И кој, воопшто, би се фатил на вака наивно спакувани „подароци“, но кога дел од народот го перципираше како „стока“, тогаш зошто да не заиграат на овој адут?

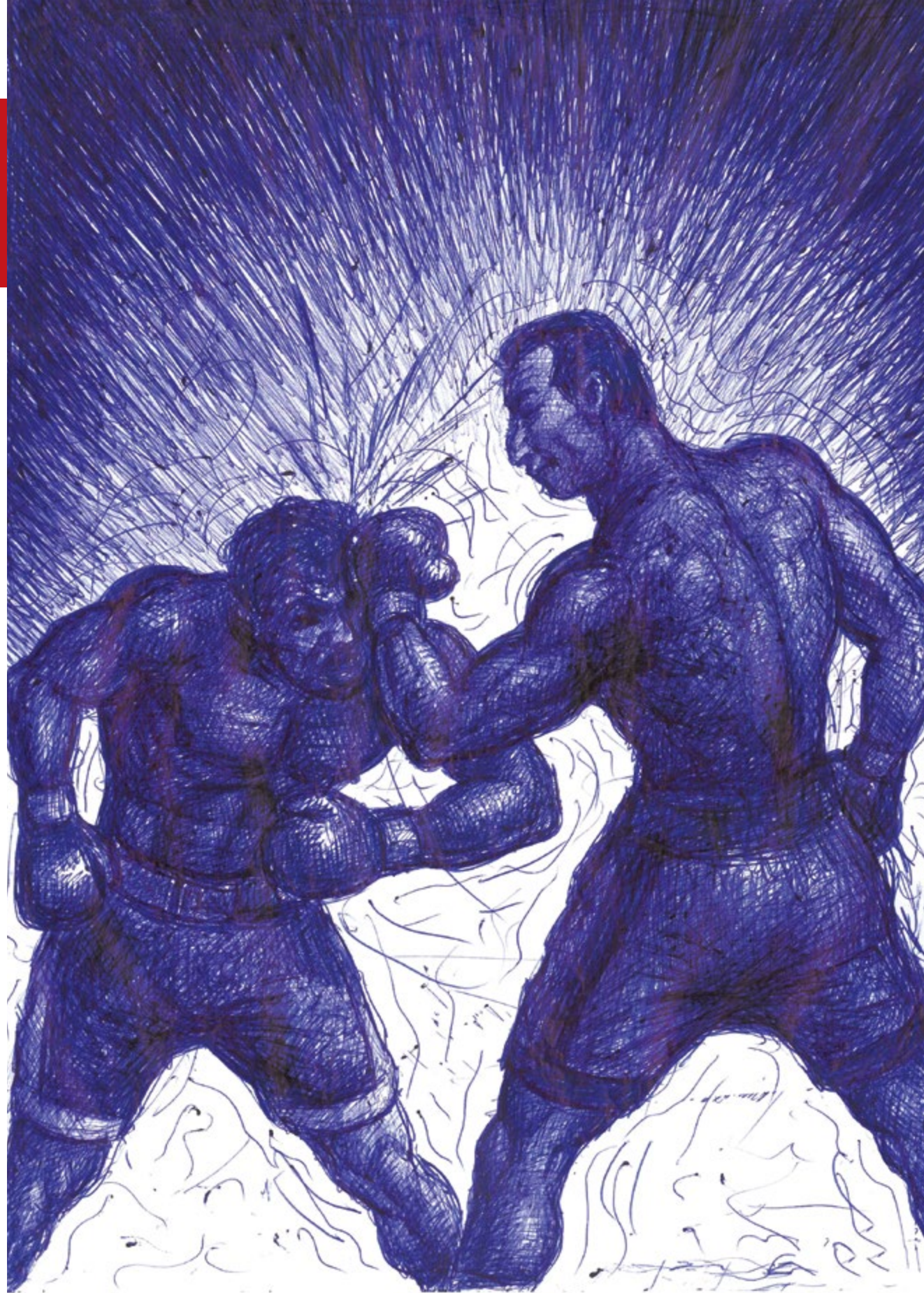
И тие заиграа. Карот не беше мал. Да намалите разлика од 200 илјади гласови на 20 илјади за само две години во земја во која гласаат обично од милион до милион и двесте илјади луѓе е огромен скок, кој ретко кој политичко-општествен аналитичар може да го објасни. Веројатно дека онаа дефиниција

за дел од народот на господинот Пендаровски (дека е стока) вреди студиозно да се проучи. Од чисто стратегиски причини.

Инаку, овој поим „стока“ упатува на групација политички и идеоло-

шки неписмени граѓани, кои, сепак, партиципираат во политичкиот систем како лукративни гласачи.

Овие избирачи од интерес го даваат својот глас за одреден надомест, понекогаш за пари, понекогаш за

КОЛУМНА

други материјални вредности. Мизеријата е нивното вечно алиби. Социјалните програми не ги задоволуваат. Вечно се озлобени и негативни. Сиромаштијата им го уништува моралот...

Оваа категорија луѓе беше една од целните групи за обработка. Она што останува нејасно е колку гласови се купени, по која цена и колкави се трошоците за оваа навистина респектабилна операција на теренот?

Претпоставувам дека пенетрацијата во досејата на Министерството за труд и социјална политика во голема мера им ја олеснило работата на активистите. Имајќи ги адресите на примателите на социјална помош, лесно можеле да отидат токму кај оние, на кои парите постојано им требаат, а пари за гласање се секогаш лесно заработени и добредојдени.

И кога еднаш ќе ја ставите таа антрополошка стока во својот систем, тогаш лесно можете да предизвикате политичко стампедо. Вистинско изборно стампедо со референдумски одзив.

И сето тоа обилно потпомогнато со оној дел од полицијата, кој му служи на сурогат-министерот по партиска линија. Каква демонстрација на департизирање на државата. Како за учебник.

Значи, чадорот не губел време, ниту, пак, штедел пари. Ах, каков крт, додека сите спијат, тој копали копа. Рие по септичките јами на изгубените револуционерни илузии на граѓаните на Републиката, која сака по секоја цена да ја потпали. Та, зар не сме на линијата на огнот, што рече Џон Кери, неговиот архишеф?

Но, Хилари загуби од Трамп. Каква несреќа! Та, зар сега, кога светот им беше на дланка?

„Да не се во прашање сите оние клетви кои фрштеа од локалните вештерки и шамани додека им ја рушев државата?“, се прашува изморениот и очаен чадор во заминување.

„Aloha!“

Можеби го чека комисија за проверка на неговата исправност во работата во Стејт депарментот по 20 јануари?

Знаеме, а и тие знаат дека работел за интересот на владата, но неговата влада не работела за интересот на нејзините граѓани. И затоа ќе плати, а и тој со неа. И, толку за чадорот.

Но, да се вратиме на големата битка, најголемата политичка битка која се случила во независна Република Македонија. Меч на силни општествени енергии, кој заврши со 51:49, резултат што личи на спортски.

Во кошарката овој резултат би бил релативно низок, што или говори за аматерската лига или, пак, за тешка рововска битка на двете силни одбрани.

Во ракометот овој резултат би бил висок. Тимовите воделе жестока битка пред головите со голема ефикасност. Во епска борба победува подобриот благодарјќи на неговата силна волја и за нијанса подобрата кондиција. Можеби, среќа? Но, тоа веќе е Божја волја и неа ни светиот Социјалдемократски сојуз на Сорос не може да ѝ се спротивстави.

Сепак, оваа стравотна битка најмногу потсетува на бокс. Во овој стравотен судир доаѓа до невидена егзалтација на карактеристите на борците. Едниот боксер се служи со сите средства, удира под појас, судиите му се наклонети (потплатени) и прави сè за да победи. Вториот, пак, се држи до сите спортски, етички принципи и единствено на што може да се потпре е неговата техника и издржливост.

И, конечно, по 15 истоштувачки рунди, едниот борец паѓа, нокаутиран на подот.

Тоа е нокаутот во Теарце. Место што сега доби историско значење. Но, не само поради завршувањето на мечот, туку, пред сè, поради евидентната интенција за постизборен инженеринг. Амбиент, кој ги означил овие предвремени парламентарни избори. ■

ГРАДЕЖНИШТВОТО И ГОДИНАВА ОСТАНУВА ВОДЕЧКА ГРАНКА ВО СТОПАНСТВОТО СЕ СИДА ЕКОНОМСКИОТ РАСТ

Агенцијата за катастар на недвижности во наредниот период очекува благ пад на цените на недвижностите, пред сè, поради зголемената градежна активност, а значително намалената побарувачка на станови, се разбира доколку условите на пазарот останат исти подолг временски период

Пишува | Александрија Сшевковска

Последните години градежништвото е локомотива на севкупниот економски раст на државата. Со буџетските проекции за годинава за планирани инфраструктурни проекти, градежниот сектор останува двигател на стопанството со очекуван раст од 5,2 проценти. Се довршуваат патишта, автопатишта и други инфраструктурни проекти, ќе се почнат нови, а паралелно со сето тоа се градат станови и други објекти за потребите на граѓаните, но и на стопанствениците. Сето тоа дава за право да се верува дека градежниот сектор ќе остане лидер во градењето на домашниот бруто-производ. Инаку, реализацијата на крупни капитални инвестиции го раздвижи градежниот сектор во 2016 година. Податоците на Државниот завод за статистика покажуваат дека во трите квартали од минатата година испорачувал високи стапки на раст. Позитивата во првото тримесечје од минатата година била 6,9 проценти, огромни 31,4 процент бил растот во вториот квартал, а 10,3 проценти е плусот во третиот.

Тоа влијаеше државата да оствари просечен раст на БДП од 2,7 отсто во периодот јануари – септември.

■ **Градежниот сектор е еден од главните двигатели на економијата во последните три години и ќе остане барам во идните две години. Инфраструктурните проекти направија да се раздвижи не само градежништвото, туку и други 25 стопански гранки што се тесноповрзани со градежништвото – велат од Сојузот на стопански комори.**

За годинава во рамки на јавните инвестиции е предвидена реализација на проекти за подобрување на транспортната мрежа во земјава, за подобрување на енергетската и на комуналната инфраструктура, како и капитални инвестиции во образованието, социјалниот и во здравствениот систем.

■ **Определбата за постојано зголемување на јавните инвестиции во изминатите години се покажа како добра за повеќе сектори, пред сè за градежништвото и за ин-**

дустријата, па затоа од 2009 година наваму постојано се зголемува износот на капитални инвестиции во буџетот – објаснува министерот за финансии, Кирил Миноски.

Годинава се предвидени за 20,7 проценти повеќе пари за капитални инвестиции во однос на лани, односно 438 милиони евра.

Фактот што продолжува изградбата на трите нови автопатишта (Кичево – Охрид, Миладиновци – Штип и Демир Капија – Смоквица), реконструкцијата на повеќе автопатски делници, изградбата на експресни, регионални и на локални патни правци, изградбата на железницата кон Бугарија им дава надеж на македонските градежници дека и годинава ќе имаат полни раце работа.

Реализацијата на сложени инфраструктурни проекти на домашен терен придонесе градежните компании целосно да ги ангажираат расположливата механизација и човечки потенцијал, па оттука не треба да изненадува што во првите три квартали од 2016 година

има пад на договорените градежни работи во странство за 27,2 проценти.

Градежните компании ќе имаат работа и во претстојниот период. Државниот завод за статистика соопшти дека во ноември 2016 година биле издадени 363 одобренија за градба, што е за 14,2 проценти повеќе во однос на истиот месец од претходната година.

Агенцијата за катастар на недвижности во наредниот период очекува благ пад на цените на недвижностите, пред сè, поради зголемената градежна активност, а значително намалената побарувачка на станови, се разбира доколку условите на пазарот останат исти подолг временски период.

Директорот на Агенцијата за катастар на недвижно-

сти, Славче Трпевски, оценува дека цените на пазарот на недвижности се стабилни со благ пад во некои општини како реакција на презаситеноста на пазарот со новоизградени станови. Моментно на пазарот на недвижности се слободни за продажба околу 11.000 стана, од кои 2.800 изградени. Бројот на новоградби и станови во тек на градба, односно понудата на станови на пазарот, моментно ја задоволуваат побарувачката на станови и има доволна резерва на новоизградени станови доколку побарувачката се зголеми.

Сепак, градежниците, како и другите бизнисмени, го чувствуваат товарот од политичката криза. За нив е важно да има стабилност и предвидливост, да се реализираат капиталните вложувања, граѓаните да се сигурни при правењето долгорочни инвестиции, како што е купувањето стан или кука. ■

ПОВЕЌЕ ОД 35 ПРОЦЕНТИ ОД МАКЕДОНСКИОТ ИЗВОЗ СЕ ПРОИЗВЕДУВА ВО ТИРЗ

Ако порано учествувале со само 5 проценти, денес третина од македонскиот извоз се машини и транспортни уреди – софистицирани производи. Повеќе од 35 проценти од македонскиот извоз се продуцира во технолошко-индустриските зони. Придобивките од странските инвестиции во Македонија се големи, пред се во намалувањето на невработеноста, растот и диверзификацијата на извозот кон производи со додадена вредност, како и поврзувањето на странските и на домашните компании. Со странските директни инвестиции стапката на невработеност е сведена од 38 на 23,4 проценти, отворени се 160.000 нови работни места. Странските директни инвестиции имаат голем удел во овој резултат, и тоа не само преку директните вработувања, туку тие создаваат работа и за домашните компании. Извозот од технолошко-индустриските зони е третина од вкупниот извоз на државата и секоја година во континуитет се зголемува. Придобивка од странските инвестиции е и поврзувањето на странските со домашните компании, пренесувањето искуства, отворањето некои врати за македонските компании на меѓународните пазари.

ЗГОЛЕМЕН ПРОМЕТОТ ВО ИНДУСТРИЈАТА

Прометот во индустријата лани во ноември е зголемен за 11,9 проценти во споредба со истиот месец од претходната година, во однос на октомври 2016 година пораснал за 2,8, а во првите 11 месеци од 2016 година за 10,2 проценти. Според податоците на Државниот завод за статистика, во споредба со ноември 2015 година прометот во индустријата остварен на домашниот пазар има пораст од 6,7 проценти, а на странските пазари пораст од 13,2 проценти. Во секторот рударство и вадење камен прометот во индустријата има опаѓање од 1,3 процент, а во секторот преработувачка индустрија бележи пораст од 12,4 проценти.

МАКЕДОНИЈА СЕ ПРОМОВИРА НА САОМОТ ЗА ТУРИЗАМ ВО УТРЕХТ, ХОЛАНДИЈА

Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот на Република Македонија ја промовираше туристичката понуда на земјава на Саемот за туризам во Утрехт, Холандија.

Станува збор за еден од најголемите саеми во Европа, кој овозможу-

ва вмрежување и полесна размена на контакти со речиси сите земји од светот, а тоа претставува одлична можност и приватниот сектор да оствари соработка со тур-оператори, туристички агенции и национални организации од целиот свет. За време на Саемот, многубројни тур-оператори од Холандија најавија тури за Македонија уште за оваа пролет.

Најголемите тур-оператори, кои речиси една декада носат туристи во земјава, регистрираа пораст на бројот на туристи за почетокот на 2017 година од речиси 10 проценти во однос на истиот период од минатата година. Холанѓаните, кои традиционално доаѓаат во Македонија, се генерално повозрасни, но оваа година изненади интересот на помладата генерација од Холандија.

НЕДОВОЛНО АРБИТРАЖНИ ПОСТАПКИ ПОРАДИ НАВИКА И НЕЗНАЕЊЕ

Навиката и незнаењето, односно недоволната информираност, се клучните причини поради кои во Македонија сè уште е многу мал бројот на споровите што се решаваат со арбитража.

Постојаниот избран суд има капацитет годишно да решава околу 10 проценти од вкупниот број случаи во судството или 60-70 ако се вкупно 700. За разлика од ваквото процесирање на предметите, арбитражата нуди брзи, ефикасни постапки во кои двете страни постојано се во тек со процедурата, а таа завршува за максимум шест до девет месеци со

финално решение кое нема право на жалба. Тоа е многу битно, нема инстанца над арбитражата, арбитражната пресуда е последна и мора да се примени и е извршна. Арбитражата како алтернативен начин на судење е исклучително професионална, независна и работи единствено во полза на стопанствениците. За компаниите значи поголема сигурност во работењето, доверба во системот и во законите. Соседните земји не се многу подобри од нас. Дрastically води Романија со околу 1.600 спорови годишно, таму арбитражните постапки се речиси сведени на половина со судските.

НАМАЛЕНА ДОВЕРБАТА ВО ТРГОВИЈАТА НА МАЛО

Индикаторот на доверба во трговијата на мало во четвртото тримесечје од 2016 година е намален за 0,2 процентни поени во однос на претходното тримесечје, а зголемен за 1,6 процентни поени во однос на истото тримесечје од 2015 година, оцениле раководителите на деловните субјекти. Според податоците на Државниот завод за статистика, економската состојба на деловните субјекти во четвртото тримесечје од 2016 година е поповолна во однос на претходното тримесечје и во споредба со истото тримесечје од 2015 година. Се очекува дека ќе биде попозволна во наредните две

тримесечја. Количината на резерви, пак, е зголемена во однос на претходното тримесечје. Финансиската состојба во четвртото тримесечје од 2016 година е речиси на еднакво ниво како во третото тримесечје, оценката за очекуваните порачки за наредниот период е дека ќе се зголемат, а очекувањата за бројот на вработените се дека ќе се намали.

ИНВЕСТИТОРИТЕ СЕ ОСЛОБОДУВААТ ОД ФУНТИТЕ, ВЛОЖУВААТ ВО ЗЛАТО

Инвеститорите ги продаваат фунтите и акциите барајќи засолниште во злато и во јапонскиот јен. Таквата реакција на инвеститорите предизвика несигурност по повод излегувањето на Велика Британија од Европската унија и политиката на новоизбраниот претседател на САД, Доналд Трамп. Цената на златото, кое важи за засолниште во време на неизвесност, скокна на највисоко ниво од ноември. Фунтата, пак, падна на 1,1983 долари

на азиското тргување, додека главниот индекс на лондонска берза FTSE 100 забележи пад од 0,2 проценти. Акциите на германските автомобилски компании паднаа во опсег од 1,6 до 1,8 проценти, по предупредувањата на Трамп дека ќе воведат гранични даноци од 35 проценти за увоз на своите возила на пазарот во САД. Еурото скокна за 0,6 проценти, на 87,97 пени, додека јенот се зголеми за 0,8 отсто на 137,40 фунти.

„ГАСПРОМ“ ГО ЗГОЛЕМУВА ИЗВОЗОТ ВО ЕВРОПА

Невообичаено ниската температура во првите денови на 2017 година води до зголемени испораки на природен гас во Европа. Податоците на „Гаспром“, цитирани од „ТАСС“, покажуваат дека во периодот 1-15 јануари извозот за земјите надвор од ЗНД се зголемува со 25,5 проценти на годишна основа. Во апсолутни бројки растот е од 1,9 милијарда кубни метри, додаваат од гасниот гигант.

Во 2016 година компанијата испорача рекордни 179,3 милијарди кубни метри на клиенти во Европа. Зголемувањето

наспроти 2015 година е во рамките на 12,5 проценти. Волуменот за Данска е меѓу повеќето кои нагло беа зголемени во минатата година – со 156 проценти до 1,7 милијарди кубни метри. Во западна Европа значително зголемување има уште во Велика Британија (60 проценти) и во Холандија (77 проценти).

ТУРИЗМОТ ВО ГРЦИЈА СО ПОВЕЌЕ ТУРИСТИ, НО СО ПОМАЛКУ ПРИХОДИ

Туризмот е еден од водечките сектори за грчката економија – трет по големина работодавец во земјата по секторот на трговијата и пред индустријата и јавниот сектор.

Во првите девет месеци од минатата година земјата е посетена од 23,5 милиони лица, што е за речиси 5 проценти повеќе во однос на 2015 година. Приходите, сепак, се намалуваат. Според податоците на централната банка на Грција за периодот од јануари до септември 2016 година, приходите од туризмот во

земјата се 11,78 милијарди евра или за 1 милијарда евра помалку за истиот период од 2015 година. За време на престојот туристите трошат во просек по 491,20 евра или за 13,2% помалку на годишно ниво.

Од трговската организација во Грција велат дека причината за пониските приходи се новите даноци за секторот наметнати од Владата во 2016 година. Според „Грик репортер“, сепак трендот е глобален – туристите почнуваат да трошат помалку за време на своите патувања.

БОГАТСТВОТО НА ЗАКЕРБЕРГ ЗА ДВЕ НЕДЕЛИ СЕ ЗГОЛЕМИ ЗА 5 МИЛИЈАРДИ ДОЛАРИ

Нето-богатството на сопственикот на „Фејсбук“, Марк Закерберг, само во првите две недели на 2017 година се зголемило за речиси пет милијарди долари.

Тоа е доволно за закрепнување по загубите кои ги претрпеа акциите на „Фејсбук“ непосредно по победата на Доналд Трамп во претседателската трка во САД. Оживување на богатството на Закерберг доаѓа на заднината на повисоки приходи, пријавени од неговата компанија и како резултат на серија позитивни прогнози на водечките аналитичари, кои доведоа до раст на акциите на „Фејсбук“ во близина на нивниот рекорден врв од малку над 133 долари достигнат минатиот октомври.

ОДОБРЕНА ПРИВАТИЗАЦИЈАТА НА ГРЧКИОТ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ОПЕРАТОР „ТРАИНОСЕ“

Контролниот совет на Агенцијата за приватизација во Грција одобри продажба на железничкиот оператор „Траиносе“ на италијанската државна железничка компанија „Феровие дело Стато“.

Според неименувани извори блиски до инвеститорот, уште оваа недела се очекува да биде потпишан договорот за продажба на 100 проценти од акциите на грчкиот железнички оператор на италијанската компанија по цена од 45 милиони евра. Купопродажната процедура ќе трае околу два месеца. Приватизацијата на „Траиносе“ е финансирана од Европската инвестициска банка и нема да биде одобрена од грчкиот парламент, туку од Европската комисија за заштита на конкуренцијата.

Рекоа, не порекоа

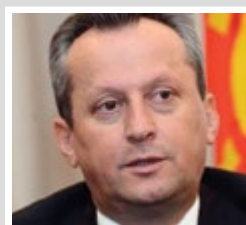
**АНТОНИО
МИЛОШОСКИ**

Добивме мандат по две основи. Првата беше платформата за економски развој, односно програмата „Реално“, додека вториот темел на нашиот предизборен настап беше зачувување на унитарна, кохезивна Македонија, и како држава и како општество. Соодветно на тоа немаме ниту потреба, ниту луксуз, ниту, пак, уставни можности да ја правиме државата бинационална. Ние не сметаме дека доколку државата биде бинационална, ќе биде поефикасна, поекономична и посплотена. Затоа нема да отстапиме од овие два принципа.

**ВЛАТКО
ГОРЧЕВ**

На Македонија не ѝ требаат процеси на дезинтеграција, туку зачувување на унитарноста, економска стабилност, стабилизација и економски развој. Тоа е концепцијата на ВМРО-ДПМНЕ. Сега и оние кои не се наклонети кон ВМРО-ДПМНЕ ја сфаќаат формулата, а тоа е дека силно ВМРО-ДПМНЕ значи силна Македонија. Поголема поддршка за ВМРО-ДПМНЕ, повеќе пратеници, посилни преговарачки позиции за ВМРО-ДПМНЕ значат посилни позиции за Република Македонија, тоа значи поддршка на концептот за унитарност на Република Македонија и уставниот поредок и во кои било идни избори, изборни соочувања, без разлика дали се локални, парламентарни или какви било други. Таа равенка е константна.

**ТРАЈКО
ВЕЉАНОСКИ**

Катица Јанева со денешната одлука потврди дека основната задача на СЈО не е расчистување на скандалот со незаконското прислушување, туку вклучување во политичката битка. Основната задача на СЈО беше да ги расчисти кривичните дела кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите. Со денешната одлука СЈО целосно се делегитимираше и самото се откажа од основната функција за која е формирано.

999 - КУМАНОВСКИ КРУГ ОД ПЕКОЛОТ

Зоран Дамјановски-Џиц

Роден на:
5 јуни 1956 година во
Куманово

Образование:
Гинеколоџ

Професија:
Полиитичар

Администрацијата работи со намален капацитет поради празниците. И белите дробови на кумановци исто така - со намален капацитет поради негрижата на градските власти. Граѓаните се задушуваат, Џиц никаде го нема. Празнувал човекот, а како што стојат работите, празнува од далечната 2005 година, откако е градоначалник на Куманово.

Ако се земе предвид дека тој раководи со најзагадениот град во Европа цели 12 години, нормално е да се однесува како паша, но нормално би било и да се заврти во пашалакот и да види дека луѓето му умираат од карциноми. Сепак, лекар е.

Но, во Куманово ни НВО не вирее. Климата - чернотилска, снегот црн, во воздухот нечистотија. На пустошот на Европа не се најде ниту еден екологист да застане и да рече: „Сторете нешто, 999 милиграми на метар ку-

бен отрови за нашите бели дробови“. Можеби и тие празнуваат.

Гинекологот-градоначалник по недели најде време да задоцни на својата прес-конференција свикана, секако, поради снегот и загаденоста. И прво што рече човекот е дека задоцнил зашто службите работеле на терен. Па да работеле, на терен би се летало, а не би се доцнело. Обично е така. Не заборави да каже дека загаденоста е политичка борба на кумановската опозиција оркестрирана од Скопје, но не објасни дали опозицијата ги увезува од Скопје канцерогените ПМ10 честички во Куманово. Нели, во пакет со директивата од Скопје.

■ Во време кога имаме елементарна непогода, поларна зима, ниски температури, дури и јас доаѓам со задоцнување на оваа конференција, бидејќи на терен имаме сериозни

работи за да дојдеме до комплетно расчистување на улиците и тротоарите, го користат просторот за да предизвикаат коментари. Еве, од понеделник локалната самоуправа ќе преземе свои одговорности, се задолжува градоначалникот да направи неколку секвестирани мерења во општината.

Оваа изјава кумановскиот паша ја даде на 13 јануари, дента кога во Куманово беа измерени повеќе од 1000 милиграми ПМ10 честички на кубен метар.

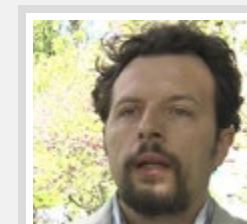
Но, тринаесетјануарската будаљтина на Џиц не е прва годинава. Со небулозни и несериозни изјави тој ја почна и годината. На 3 јануари, кога од 284 mg/m3 ПМ10 утрото, загадувањето порасна на цели 328 mg/m3 во 11 часот, со што Куманово повторно беше најзагадениот град во Македонија и во Европа, Џиц пред камери им порача на кумановци

дека испратил делегација во Скопје (небаре на Марс ги пратил) и дека се разгледуваат можностите како да се набават специјални возила со кои ќе се распрскува специјална хемикалија по улиците која ќе придонесе да се намали загаденоста. Веројатно како лекар би требало да знае дека пациентот не се лекува откако ќе умре. А, и дека е подобро да се спречи отколку да се лекува. Така советуваат и бабите, не само лекарите.

И така, додека Џиц ја бара вината кај опозицијата, додека ја разгледува можноста да ги реализира предизборните ветувања на својата партија, ако воопшто знае кој што рекол, кој што ветил, зашто во предизборието СДСМ ветуваше сè и сешто, Куманово во моментот има 50 проценти поголема загаденост на воздухот од кој било град во Македонија, и нема ниту еден екологист кој со гас-маска ќе излезе и ќе рече: „Сопрете!“. ■ (РР)

Рекоа, не порекоа

**ЦВЕТИН
ЧИЛИМАНОВ**

Како одговор на овие агресивни политики на левицата во САД и на Обама таму и тука, гледаме дека во САД и во Европа на власт доаѓаат десни движења и партии кои бараат да се стави крај на политичките злоупотреби од изминатите осум години. Македонија ќе биде дел од оваа приказна, не затоа што ние така решивме, туку затоа што фондацијата на Сорос во Македонија така реши, предизвикувајќи ја оваа политичка криза во којашто живееме денес.

**БИЛЈАНА
ВАНКОВСКА**

Катица Јанева ова го најавуваше, онака смешкајќи се ко божем итро, а, всушност, многу просирно и невешто како што само таа знае, уште одамна кога избегнуваше новинарски прашања и зборувааше за нејзината „теорија на случајот ‘Пуч’“. Ова денес не е никакво изненадување, а единственото прашање гласи: Зошто дури сега? Зошто оние мавтања со свадби, велигдени, одмори, викенди и сл.? Мојам да се обложам дека нема човек кој очекуваше Кејти да го гони Заев - тоа ќе беше рамно на научна фантастика! И искрено, ако ме прашувате мене, повеќе ми е криво што е Верушевски на слобода одошто што против Заев нема да се води судски спор.

**БРАНКО
ГЕРОСКИ**

Веќе подолго време од добро упатени луѓе слушам дека водечките западни дипломати во Скопје се оставени без прецизни директиви како да дејствуваат и со одврзани раце да солираат во рамките на своите можности. Ако е така, богами - црно ни се пишува.

Европските лидери се справуваат со потресната реалност за скептицизмот што го изрази новоизбраниот претседател на САД, Доналд Трамп, за Европската унија во понеделникот, велејќи дека таа би можела да остане без поддршката на САД за време на неговото претседателствување.

Тој не им се заблагодари на европските држави за тоа што се долгогодишни американски сојузници, велејќи дека ќе им верува и на Меркел и на рускиот претседател Владимир Путин на почетокот на неговото претседателствување.

■ **Ќе почнам со доверба во двајцата. Но, да видиме колку долго ќе трае тоа. А можеби и воопшто нема да трае долго** - рече тој.

Трамп прати измешани пораки за НАТО, во која доминира САД, нарекувајќи ја застарена и рече дека воопшто не е фер кон САД тоа што повеќето земји не ги исполнуваат своите доброволни обврски поврзани со трошоците за одбраната.

■ **Со оглед на тоа, НАТО е многу важна за мене** - изјави Трамп.

Кремљ ги прифати коментарите на Трамп, со тоа што портпаролот се согласи дека НАТО е застарена. Британските лидери, исто така, ја поздравилја подготовеноста на Трамп да се преговара за трговски договор во пресрет на заминувањето на нивната земја од ЕУ.

Но, меѓу повеќето американски сојузници, ставовите на Трамп предизвикаа чудење, и тоа не само во Брисел, изјави германскиот министер за надворешни работи Франк-Валтер Штајнмаер за новинарите во понеделникот во Брисел, каде што се состана со другите европски министри за надворешни работи на претходно закажан собир. Веднаш по средбата со генералниот секретар на НАТО, Јенс Столтенберг, Штајнмаер изјави дека НАТО ги следи коментарите на Трамп со загриженост.

Новиот претседател на САД е првиот американски лидер по Втората светска војна што не ја поддржува европската интеграција. Европската унија долго време се смета дека е во

ТРАМП ГИ ШОКИРАШЕ ЕВРОПСКИТЕ ЛИДЕРИ СО СТАВОТ ЗА НАТО И ЕУ

Можноста за досега невидено нарушување на трансатлантските односи се појави откако Трамп, кој ги прифати бунтовниците против ЕУ за време на неговата кампања и по неговата победа, изјави дека 28-члената Европска унија ја чека распад и дека тој е рамнодушен на нејзината судбина. Тој, исто така, рече дека сегашната конфигурација на НАТО е застарена и ја истакна заложбата за одбрана на Европа.

Ставовите на Трамп предизвикаа вознемиреност во Европа, која се соочува со бран избори оваа година, по што

антиимигрантски, евроскептични лидери би можеле да добијат моќ. Повеќето од големите лидери се обврзаа да работат со Трамп по неговата инаугурација и изразија надеж дека тој ќе ги ублажи ставови штом ќе ја преземе функцијата. Неговата континуирана тврда позиција создаде болно уверување во Европа дека може да остане без целосна поддршка на нејзиниот најстар и најголем партнер. Европската унија, главно, се потпира на просперитетот на континентот по Втората светска војна, но скептиците ја оценуваат во последните години како нефункционален

блок кој ги поткопува финансиите и безбедноста.

■ **Се разбира дека ќе соработуваме со него на сите нивоа** - изјави германската канцеларка Ангела Меркел пред новинарите во Берлин. Но, таа рече дека Европејците ќе треба да ја преземат одговорноста за себе.

■ **Нашата судбина е во наши раце** - рече таа.

Последиците од потенцијално нарушување на трансатлантските врски се огромни. Гаранциите на САД ја со-

чинуваат самата срцевина на европската безбедност. САД и Европската унија си се најважни трговски партнери. Со децении европските земји и САД работеле заедно во врска со прашањата за војна, мир и богатство.

Изгледа Трамп е скептичен дека Европската унија е важна за американската безбедност или за економскиот раст.

■ **Луѓето си го сакаат сопствениот идентитет, па ако ме прашувате, верувам дека и други земји ќе ја напуштат** - изјави Трамп за Европската

унија во интервју за лондонски „Тајмс“ и за германскиот весник „Билд“.

Тој рече дека не се грижи за иднината на ЕУ.

■ **Мислам дека тоа не е многу важно за САД. Европската унија е Германија. Во суштина возило за Германија** - изјави Трамп, што значи дека Германија ја користи слободната трговија на блокот за да ја продава својата стока на штета на другите. Тој додаде дека Меркел направила „катастрофална грешка“ со тоа што ги отворила вратите на Европа за емигранти и за бегалци.

интерес на САД бидејќи таа создаде единствен пазар за американскиот бизнис, се бореше против комунизмот за време на Студената војна и помогна да се задуши крвавото злосторство што чинеше многу американски животи, меѓу другото, во првата половина на 20 век. По распадот на Советскиот Сојуз, Европската унија се прошири кон исток во поранешните комунистички земји, развој за кој тамошните лидери велат дека помогнал да се врати владеењето на правото и да се модернизираат нивните економији.

Штајнмаер изјави дека Германија се обидува да оцени каква ќе биде надворешната политика на САД. На пример, Џејмс Матис, пензионираниот генерал номиниран за секретар за одбрана на Трамп, минатата недела понуди јасна поддршка за НАТО и скептицизам за Русија. Другите лидери рекоа дека иднината на Европа не зависи од ставовите во Белата кука.

■ Она што го бараме е партнерство што се базира на заеднички интереси со САД. Ние секогаш сакаме да бидеме во добро друштво, но сами си ја одредуваме политиката - изјави шефицата на европската дипломатија, Федерика Могерини.

Некои аналитичари истакнуваат дека откако Велика Британија минатата година гласаше да ја напушти Европската унија, поддршка за ЕУ во другите земји се зголеми. Тие се прашуваат дали предизвикот со Трамп

може да има сличен ефект. Но, еден од нив рече дека ако глобалната нестабилност се зголеми како резултат на непредвидливата политика на Трамп, стресот може да се одрази на Европската унија.

■ Во текот на последните децении, САД одиграа огромна стабилизирателска улога. И кога стабилизирателската улога на САД во светот ќе опадне, затоа што склучуваат трансакциски договори, тоа ќе создаде голем напред што ќе ги заплетка европските интереси - рече Стефан Лене, поранешен австриски дипломат кој сега работи во „Карнеги Европа“, истражувачки центар со седиште во Брисел.

Еден истакнат американски поборник за европско единство е загрижен за способноста на Европа да го преброди цунамито наречено Трамп.

■ Како што Европската унија се бори со скептични сили, поддршката на САД е добредојдена - изјави минатата недела американскиот амбасадор во ЕУ во заминување, Антони Гарднер.

Ако не постои некој како државниот секретар Кери или Обама... што ќе ги потсетува луѓето на важноста на Европската унија, тогаш постои вакуум, рече тој.

Француските лидери, кои се соочуваат со тешки претседателски избори во април, исто така, се чини дека се борат да се справат со последиците. Сојузни-

ците на Трамп изразија поддршка за антиевропската, антиимигрантската партија Национален фронт, чијашто лидерка, Марин Ле Пен, добро стои во анкетите за јавно мислење.

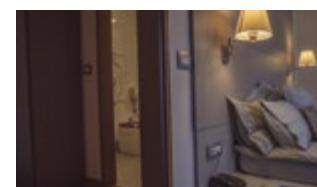
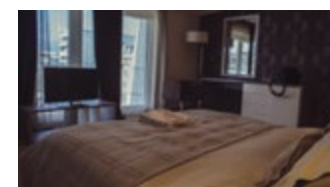
Ле Пен беше на ручек во кулата на Трамп минатата недела во друштво на еден човек, кој служи како неформален канал за контакти на Трамп со евроскептичните европските лидери, иако тимот на Трамп негираше секаков формален состанок со француската политичарка.

■ Најдобриот одговор е европско единство. Како и во случајот со Брежит, најдобар начин да се одбрани Европа е да останеме обединети. Ова е еден вид покана за Трамп. Да останеме блок. Да не заборавиме дека силата на Европејците е во нивното единство - рече францускиот министер за надворешни работи, Жан-Марк Еро.

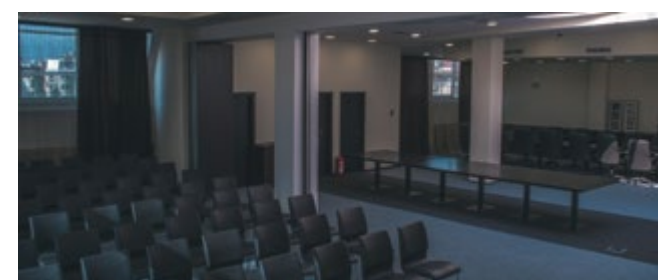
Главниот дипломат на Луксембург изрази надеж дека ставовите на Трамп ќе омекнат по инаугурацијата.

■ Мора да се надеваме дека изјавите на Трамп од петок ќе се движат во друга насока. Ако се разгледаат сите ризици, тоа ќе биде многу destabilизирачки, што не е во интерес на Америка - рече министерот за надворешни работи на Луксембург, Жан Аселборн.

Извор: „Вашингтон пост“
Превод: Ана Цветаноска

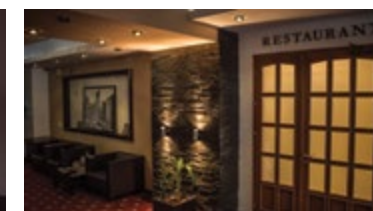
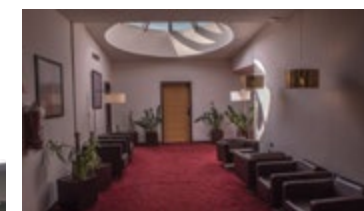
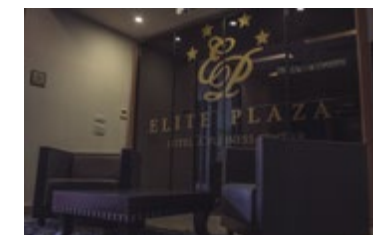
Нуди незаборавен престој на своите гости
со луксузно сместување, извонредна храна
послужена во елитен ресторан

ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнис Центар – Скопје
www.eliteplaza.mk
Нова приказна во градош

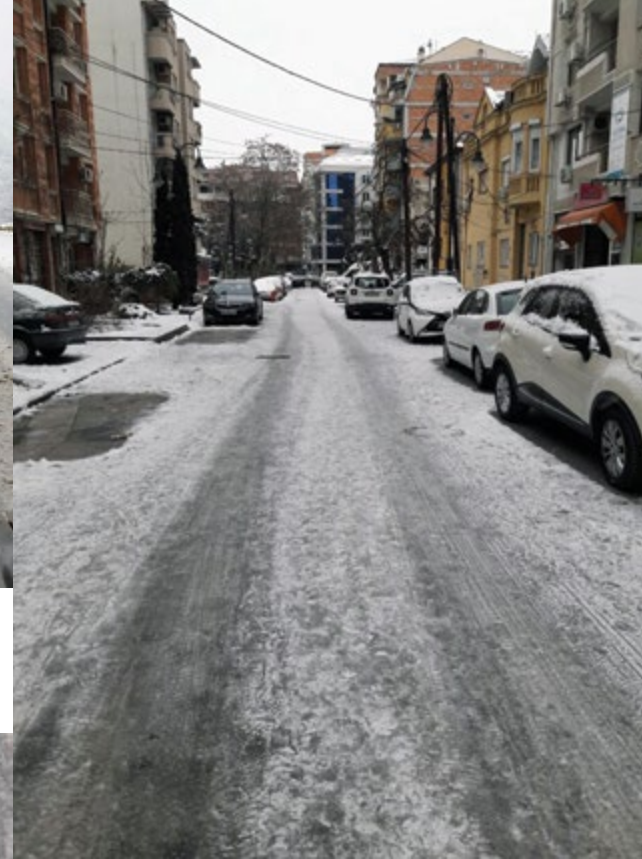
**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**

Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел

За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

ОВОЈ ПАТ ИМА ПРИЧИНА ДА СЕ ИЗЛЕЗЕ НА УЛИЦА

СЕ ЛИЗНАВМЕ НА ПРВИОТ МРАЗ

За снегот знаевме, снегот нè изненади. Службите најавија дека се подготвени и дека го очекуваат на готовс. А, од готовс добивме колапс. Она што им недостига на службите не е само подготвеност, туку и сериозен пристап. Според Законот за јавна чистота, чистењето на снегот и на мразот треба да се изврши најдоцна шест часа откако ќе почне да паѓа снег, а ние и по 6 дена имаме нерасчистени улици, натрупани тротоари, затрупани пристапи

Она што им недостига на службите не е само подготвеност, туку и сериозен пристап. Се работи шаблонски, во работно време, па расчистувањето почнува откако снегот ќе натрупа. Така расчистените коловози стануваат кашави бари, снегот на тротоарите, велосипедските патеки, паркиралиштата замрзнува, што претставува сериозна опасност за здравјето на граѓаните.

Пред законот обврска имаме сите – граѓаните, правните лица, општините

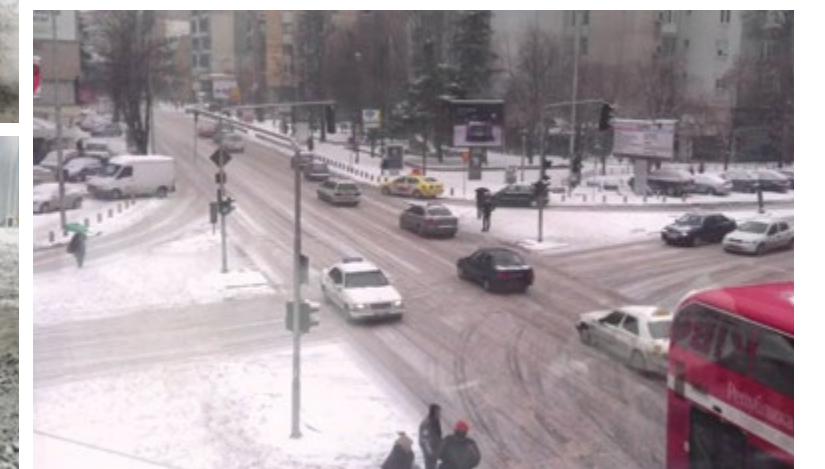
Законот за јавна чистота пропишува дека одржувањето на јавната чистота и чистењето на снегот и на мразот во зимски

во рок од 6 часа од почетокот на снежните врнежи“. Во зимски услови при снежни врнежи сите сопственици и корисници на јавни објекти се должни веднаш да почнат со чистење на снегот за да обезбедат непречен пристап до објектите.

Старите ги кршат колковите, младите рацете

Повеќе од 200 лица завршиле во болница поради замрзнатите тротоари. Општините обезбедија сол и механизација, но граѓаните си ги испокршија коските на подмрзнатите тротоари и паркиралишта. Повозрасните граѓани ги повредуваат колковите и коските, а помладите, пак, најчесто паѓаат на раце и се здобиваат со фрактури на подлактиците и на зглобовите. Затоа лекарите советуваат внимателно да се движат по замрзнатите површини, со рацете надвор од џебовите и доколку некој се повреди, веднаш да се упати на преглед. ■

услови на јавните површини: улици, велосипедски патеки, тротоари, паркиралишта, плоштади, кејови, подвозници, надвозници, мостови, го врши јавно претпријатие за комунални услуги, основано од општината, општините во Градот Скопје и Градот Скопје и тоа „најдоцна

Пишува |
Кашерина Мишиќ

Снегот повторно нè изненади. И уште сто години да вее, ќе го гледаме изненадено место да се фатиме за лопатите и да почнеме да си го пробиваме патот. Прво патот до совеста, оној кој треба да нè одведе до сознанието дека не сме сами на веков и дека државата, градот и сите зимски служби на светот се одговорни, но немоќни пред нашата себичност.

Само себичност може да ги објасни неисчистените тротоари, пристапите до влезовите од зградите, куките, институциите. Совеста на правните лица се подразбудува со казни, па тие знаат одвреме-навреме да замавтаат со метлите и да фрлаат со лопатите.

Ако општеството е човекот, неопходно е да почнеме да го метеме снегот од сопствениите дворови за да го пробиеме патот до јавната свест дека државата, градот и зимските служби сме ние самите. Секоја скршена рака е нашата рака, секој набиеен колк е нашиот. Оттука треба да почнеме, да ги засукаме раковите и да излеземе на улица. Овојпат со причина.

Иако некогаш се немоќни, не се воопшто и невини. Локалните власти потфрлија, потфрлија општинските татковци, зимските служби. Некои повеќе, некои помалку. Иако знаеја, не се снајдоа. Снегот не падна неочекувано, службите најавија дека се подготвени и дека го очекуваат на готовс. А, од готовс добивме колапс.

ПРИМАРИУС Д-Р ЛИДИЈА
ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА,
СПЕЦИЈАЛИСТ ПО ПЕДИЈАТРИЈА,
ИНСТИТУТ ЗА БЕЛОДРОБНИ
ЗАБОЛУВАЊА КАЈ ДЕЦАТА „КОЗЛЕ“

НЕДОСТИГОТ НА ВИТАМИН Д МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКА АСТМА И РЕСПИРАТОРНИ ИНФЕКЦИИ

Во последните две децении се реактуализира проблемот со дефицитот на витамин Д особено во развиените земји со таканаречен западен стил на живеење. Тоа подразбира зголемен престој во затворени простории, кој во одредени средини зазема дури и 96 проценти од времето, неадекватно внесување витамин Д со храната бидејќи се преферира брза храна претежно базирана на јагленихидрати, недоволна физичка активност на отворено, вели д-р Петрушевска-Колекевска

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фошо | **Александар Ивановски**

Во последно време постојат повеќе студии кои ја докажуваат врската меѓу незадоволителното ниво на витаминот Д во организмот со зачестените респираторни инфекции – астма, атопија и нутритивна алергија кај децата и кај возрасните.

Причините се во современиот начин на живот, кој вклучува нама-

лена изложеност на сонце поради подолг престој во затворени простории, помало внесување витамин Д преку храната поради консумирање брза и преработена храна, како и недоволно внесување на овој витамин во текот на бременоста, вели примариус д-р Лидија Петрушевска-Колекевска, специјалист по педијатрија во Институтот за белодробни заболувања кај децата „Козле“ во Скопје.

Зошто е важен витаминот Д за правилен раст и развој на децата?

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Во текот на првата година по раѓањето се случува најбрзиот раст на телото и на коскениот систем, кој со голема динамика продолжува до адолесценцијата. Токму во тој период витаминот Д е многу важен бидејќи ја поттикнува апсорпцијата на калциумот во дигестивниот систем и го одржува адекватното ниво на серумскиот фосфор, кој е важен за нормална минерализација на коските, нивниот раст и нивното ремодулирање. Исто така, тој учествува и во диференцијацијата и во пролиферацијата на клетките кои

се важни за невромускулаторната функција, имунолошката функција и е важен во намалувањето на имфламаторните процеси. Научно е докажано дека за многу гени што ги кодираат протеините потребни за созревање на имунолошкиот систем е пресудно присуство на витамин Д. Во последно време постојат повеќе студии што ја докажуваат врската меѓу незадоволителното ниво на витамин Д во организмот со зачестени респираторни инфекции кај децата и кај возрасните.

Истражувањата покажуваат дека е во пораст недостигот на витамин Д. Зошто е тоа така?

Витаминот Д го има во продукти од животинско потекло, и тоа риба, јајца, млеко и млечни производи, месо. Сите вегани и вегетаријанци се со ризик за негов дефицит

ЗДРАВЈЕ

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Во последните две децении се реактуализира проблемот со дефицитот на витамин Д, особено во развиените земји со таканаречен западен стил на живеење. Тоа подразбира зголемен престој во затворени простории, кој во одредени средини зазема дури 96 проценти од времето, неадекватно внесување на витаминот Д со храната бидејќи се преферира брза храна претежно базирана на јагленихидрати, недоволна физичка активност на отворено. Аерозагадувањето во урбаните средини дополнително придонесува за намалување на синтезата на витамин Д преку кожата. Смогот во 60 отсто ја намалува УВ експозицијата, особено во зимскиот период. Летата во последните две декади бележат зголемен УВ индекс, па ние дополнително се штитиме со средства.

Што може да предизвика недостигот на витамин Д?

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Витаминот Д го има во продукти од животинско потекло, и тоа риба, јајца, млеко и млечни производи, месо. Сите вегани и вегетаријанци се со ризик за негов дефицит. Недостигот на витамин Д може да ги предизвика сите болести кои доведуваат до нарушена апсорпција во дигестивниот систем, интолеранција на лактоза, Кронава болест, целијакија, односно неподносливост на организмот на глутен, намалена функција и оштетување на црниот дроб, намалена бубрежна функција. Црната раса е со зголемен ризик за дефицит на витамин Д поради намален број меланицитни рецептори. Исто така, тука спаѓаат и луѓето со намалена експозиција на УВ зрачење – носење заштитна облека на телото и на главата, како и луѓето со зголемена телесна тежина.

Освен со храната, како уште можеме да внесеме витамин Д во организмот?

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Постојат најразлични препарати за суплементација на витаминот Д. Тие може да бидат природни, како што е рибино масло, и синтетски. Суплементацијата на витаминот Д кај нас е воведена во 60-тите години на минатиот век како задолжителна кај доенчињата и кај малите деца со цел сузбивање на појавата на рахитис.

Колкава е дневната доза витамин Д што треба да се внесе во телото?

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Серумското ниво на 25 хидроксис витамин Д е најдобар индикатор на статусот на витамин Д во телото и тој ја рефлектира продукцијата преку кожата и внесувањето со храна или суплемементи. Неговото оптимално ниво треба да биде меѓу 40-50 наномили/л. Концентрациите од 30 до 50 наномили/л се незадоволителни, а под 30 наномили/л се дефицитни.

Рибино масло или витамин А+Д3? Што е подобро и до која возраст да се пијат?

ПЕТРУШЕВСКА-КОЛЕКЕВСКА: Децата до петтата година треба да примаат секојдневно по 400 ИЕ на ден, освен во летните месеци. Дневните потреби за витамин Д до 70-годишна возраст се околу 600 ИЕ на ден, а над таа возраст 800 ИЕ на ден. Предност имаат природните извори, како рибино масло од бакалар кое содржи повеќе од 1.300 ИЕ во една супена лажица, но поради непријатниот мирис и вкус може да се замени со синтетски суплемементи. Комбинацијата со витамин А е оправдана кај недостигот на овој витамин бидејќи во спротивно може да има негативни токсични ефекти. ■

СЕ ВРАТИВ ВО МНТ, ТАМУ КАДЕ ШТО ПОЧНАЛ ТАТКО МИ

Јас целиот свој живот бев во Драмски, можам слободно да кажам дека таму сум роден и јас сум, можеби, единствениот актер што беше врската меѓу постарите и помладите колеги. Многу размислував за постапката да го напуштам мојот Драмски. Тогаш се запрашав зошто да не бидам во моментално најдобриот театар. Не само како објект, туку и по репертоар и по ансамбл, вели Дац

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | **Александар Ивановски**

Актерот Драган Спасов Дац (53) во април минатата година го смени матичниот Драмски театар и ста на член на ансамблот на Македонскиот народен театар. Во декември на големата сцена на МНТ се одржа премиерата

на „Тартиф“ од Молиер, каде што тој ја игра главната улога. Во интервју за „Република“ говори за новиот колектив, за лицемерството, за татко му Стево и за синовите кои тргнаа по нивните, актерски стапки, но и за иднината на театарот.

■ **Улогата на Тартиф во претставата на Галин Стоев е Ваша прва улога по преселбата од Драмски театар во МНТ. Како се чувствувате во националниот театар?**

СПАСОВ: Во оваа мала земја ние актерите многу добро се познаваме, точно знаеме кој е кој и колку вреди. Во оваа претстава играм со уште тројца колеги со кои бевме во иста класа на ФДУ. Јас и Ѓорѓи Јолевски сме иста генерација. Почнавме кај нашиот професор Слободан Унковски. Во тоа време бевме бунтовници, не сакавме да нѐ води професорот што ни дојде после Унко, па намерно паднавме една година и студиравме заедно со Тања Кочовска и со Даница Георгиевска (кои беа во класата по нас), и станавме една класа.

Јас целиот свој живот бев во Драмски, можам слободно да кажам дека таму сум роден и јас сум, можеби, единствениот актер што беше врската меѓу постарите и помладите колеги. Многу размислував за постапката да го напуштам мојот Драмски и тогаш се запрашав зошто да не бидам во моментално најдобриот театар. Не само како објект, туку и по репертоар и по ансамбл. МНТ во моментов има одлични актери. Татко ми почнал од овде, потоа заедно со неколкумина други актери го основал Драмски. Еве сега јас се вратив таму од каде што почнал татко ми. МНТ е голем театар во секој поглед, и мило ми е што моментално сум тука.

■ **Какви спомени носите од подготовката на „Тартиф“? Навистина ли е толку тешко да се научи текст во стих?**

СПАСОВ: Да, секоја пиеса напишана во стих е тешко дело, како

за актерите, така и за публиката што ја следи. Ако тоа не е маестрално изведено, не вреди да се гледа таква претстава. Еднаш реков дека веќе никогаш нема да играм претстава во која текстот е напишан во стих, но ние актерите знаеме да кажеме и некои работи што не ги мислиме во моментот... Стихот не трпи импровизации, а јас сум човек што сака импровизација и од тука мојата изјава, но... Јас никогаш не сум учел текст дома, ова е првпат да седнам и да учам, буквално да бубам и да ме испрашуваат по дома (најмногу ќерка ми Јана која, буквално, го научи половина текст). Го снимив на диктафон, па шетавам низ дома и го повторував. Потоа целиот текст го препишав на ајпад, ужас! Навистина многу се трудев околу текстот. Но, кога ќе се научи таков текст, навистина е задоволство и потоа можеш да се „играш“ со него како сакаш.

■ **Со Ѓорѓи Јолевски сте колеги од студентските денови и пријатели. Кога последен пат сте играле заедно на сцена?**

СПАСОВ: Јас сум скаран со годините, но затоа е тука Ѓорѓи да потсети. Последен пат игравме заедно во Драмски, во претставата „Вообразен болен“, оттогаш не сме биле партнери на сцената точно 22 години. И многу ми е драго што повторно сме заедно во иста претстава, сега веќе по искусни и позрели, да не речам постари. Соработката со Ѓорѓи е едно ново искуство кое го имав заборавено и буквално се разбравме со поглед.

■ **Дали лицемерството е заразно? Се шири ли како заразна болест насекаде?**

СПАСОВ: Сè повеќе гледаме како „се лиже задник“ на некој „поважен“ за да се добие нешто повеќе за себе. Мислам дека луѓето по-

рано имаа образ, се ценеа себеси и држеа до себе. Денес луѓето немаат свое мислење, сè им е наметнато и не избираат начин да дојдат до функција. Тоа е жално.

■ **Дали Тартиф е лицемерен, а сите ние сме добри?**

СПАСОВ: Самата пиеса потсетува на времето во кое живееме. Секој за себе мисли најдобро, секој е кројач на разни судбини, секој мисли дека е компетентен да одлучува за нешто што и самиот не знае да го дефинира, а самиот не е способен или не е образуван за такво нешто. Но, да се вратиме на Тартиф. Во „Тартиф“ не се знае кој е нормален. Освен улогата на Дорина (Тања Кочовска), сите други се „изместени“. Тартиф е напишан безвременски, но Молиер прво го напишал без последната сцена, каде што како деус екс машина доаѓа полицаецот и кажува дека Тартиф е лошиот и сега ќе го ставиме во затвор. Додека не била напишана таа сцена, претставата не смеела да се постави во театарот бидејќи му се потсмева на општеството и долго време била во „бункер“. За да може да се изведе пиесата, Молиер морал да ја допише таа сцена.

■ **Вака, со обоена коса многу потсетувате на Вашиот татко Стево. Што Ве научи тој во животот?**

СПАСОВ: Стево ме научи на бидам човек, пред сè. Јас имам дел од неговата смиреност и добро е што е така зашто мојата природа е далеку од мирен човек. Стево беше одличен актер. Во нашите разговори кои можеа да траат со часови, тој ме научи на многу нешта. Знаевме да седиме и да разговараме на сите теми од животот. А, театарот што е? Театарот е живот компресиран во еден и пол или два часа. Единствена наша претстава, за жал, беше „Чернодрински се враќа дома“, а мојата монодрама „Облачна исповест“ беше посветена токму на него. За жал, не успеа да ја види. Почина за време на подготовките. Тогаш реков дека веќе нема да подготвувам монодрама, и држам до тоа.

■ **Вашите синови ја одбраа Вашата професија. Им се спротивставивте ли на изборот или ги поттикнувате?**

СПАСОВ: Напротив, мислам дека оваа професија е фантастична ако се држите до репликата на Горан Стефановски: „Биди најдобар или ништо“. Јаков, постаариот, прво студираше маркетинг и менаџмент. Но, тоа не беше во неговата природа. Кога ми рече дека сака да оди на Академија, се сетив на татко ми кога првиот пат го слушна мојот монолог за приемниот испит. Ме ислуша и ми рече: „Немој да одиш, да не ме срамиш таму“. Тој го кажа тоа за да ми удри клоца и да ми даде ветер за повеќе да се трудам. Тоа го разбрав подоцна, но во тој момент ми беше многу тешко. Со Јаков направивме одличен примен и мило ми е што одлично се развива. Стефан, пак, по трета година во „Корчагин“, се запиша на Академија. И со него го подготвував приемниот. Тој,

за разлика од Јаков, од малечок имаше „запишано“ дека ќе оди на глума. Веќе и двајцата снимаат и почнуваат да ги прават првите чекори на сцената. Имаат уште да учат и мислам дека еден ден ќе се зборува за нив. Драго ми е што се таму каде што се и сакам еден ден да заиграме сите заедно на сцената.

■ **Што му недостига на театарот денес?**

СПАСОВ: Му недостига едно старо време, каде што немаше телевизори од кои ќе можеш да го симнеш кој филм сакаш, да го пазираш, да вратиш, да гледаш програма од вчера. Мислам дека технологијата го гази театарот. Но, затоа театарот треба да знае како да ја употреби таа технологија за да ја врати публиката, и веќе успева во тоа. Театарот е нешто што не се доживува по дома. Треба да се дојде во него. Театарот е магија што ќе трае засекогаш. ■

„Замокот и сонцето“ на Пол Кле

„Замокот и сонцето“ е слика на швајцарскиот уметник Пол Кле (1879-1940), која е насликана во 1928 година.

Кле бил член на уметничката група „Син јавач“. На неговото творештво влијаеле неколку правци од современата уметност: експресионизам, кубизам и надреализам. Кле и неговиот пријател Василиј Кандински се познати по својата педагошка работа во школата „Баухаус“. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1 СКРИЕНИ БРОЈКИ HIDDEN FIGURES

Заработка: 20.800.000 \$

Жанр: драма
Режија: Теодор Мелфи
Актери: Тараџи П. Хенсон, Октавија Спенсер, Џанел Монае

2 ЛА ЛА ЛЕНД LA LA LAND

Заработка: 14.500.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Дамиен Чазел
Актери: Рајан Гослинг, Ема Стоун, Џон Леџенд

3 ПЕЈТЕ СО НАС SING

Заработка: 13.800.000 \$

Жанр: анимиран
Режија: Кристоф Лорделет, Герт Џенингс
Актери: Мејџу Меконахи, Рис Винтерспун, Сет Мекфарлен

4 БАЈБАЈМЕН THE BYE BYE MAN

Заработка: 13.500.000 \$

Жанр: хорор
Режија: Стејси Тајтл
Актери: Даглас Смит, Лусиен Лависонт, Даг Џонс

5 РОУГ 1: ПРИКАЗНА ОД ВОЈНА НА СВЕЗДИТЕ ROGUE ONE: A STAR WARS STORY

Заработка: 13.400.000 \$

Жанр: акција
Режија: Герет Едвардс
Актери: Фелисити Џонс, Диего Луна, Алан Тудик

КНИЖАРНИЦАТА „АНТОЛОГ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Љубавина
Ѓоко Здравески

2

Војната нема женско лице
Светлана Алексиевич

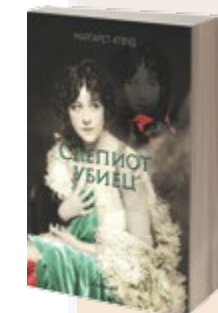
3

Седумцрквие
Милош Урбан

4

Слепиот убиец
Маргарет Атвуд

5

Пустинската змија од Гиза
Илија Магденоски

ЗБОГУМ, МАЕСТРО САША НИКОЛОВСКИ-ЃУМАР

Музичката култура во Македонија уште долго време не ќе може да заздравни од оваа загуба, во таа смисла и Македонската опера и балет. Незаборавни ќе останат неговите креации на плејада оперски и концертни дела на сцената на МОБ, вели Игор Дурловски

Пишува | Невена Појовска
Фото | Сашо Н. Јлушевски

Ненадејната смрт на еден од најдобрите македонски диригенти Саша Николовски-Ѓумар ја потресе јавноста минатиот викенд. Неговите колеги, пријатели и соработници шокирани од веста за ненадејната смрт, секој во свој манир, се простија од маестро Ѓумар.

■ Саша Николовски-Ѓумар со години како наш фамилијарен пријател, но во 2011 година првпат имав можност да соработувам со него, да го запознаам подобро. Неговата музичка креативност и харизма ја почувствував на мојот концерт „Love is the way“ во Античкиот театар во Охрид. Искрен, талентиран, посветен на работата со огромен жар, Саша беше и фантастичен пријател, човек чијашто енергија инспирира. Многу ме потресе веста за неговото прерано заминување - ни рече Дуке Бојациев.

Роден во Битола во 1966 година, по завршувањето на средното образование се запишува на Електротехничкиот факултет во Скопје, но го напушта за да се занимава со музика. Се запишува

на Факултетот за музичка уметност, на отсекот за музичка теорија и педагогија и дипломира како најдобар студент на генерацијата. За време на студиите, се запишува и на отсекот за композиција и диригирање, од кој дипломира со највисоки почести, диригирајќи ја Вердиевата опера „Травијата“ во Македонската опера и балет. За време на студиите работи како диригент со Хорот и Оркестарот на Факултетот за музичка уметност, Симфонискиот оркестар на РТ Сараево и со академскиот хор „Мирче Ацев“. По дипломирањето, волонтира во Македонската филхармонија и асистира на диригентите Ванчо Чавдарски и Александар Лековски во МОБ. Од 1993 Саша Николовски е музички директор на Летниот музички камп на Музичката младина на Македонија и е шеф-диригент на Младинскиот камерен оркестар диригирајќи многубројни изведби на „Охридско лето“ и на „Скопско лето“.

■ На сцената беше маестрален зашто не беше обичен диригент, туку од неговата појава во тие моменти из-

легуваше целиот негов раскош како личност - и музикалноста и големото знаење за музиката, за уметноста, за математиката, поезијата, љубовта кон убавите нешта и луѓе, страста и боемштината. Покрај многуте други, никогаш нема да ги заборавам моментите од „Виктор и Викторија“, кога тој и неговиот брат несебично ни помагаа нам, малку помладите студенти, во решавањето на задачите по полифонија, хармонија, хармонска анализа... Целата музика ја имаше во малиот прст. Ах, Саша, не осакати духовно - напиша музикологот Бранка Костиќ-Марковиќ.

Во 1995 година Саша Николовски-Ѓумар настапува со Младинскиот камерен оркестар во Будимпешта на прославата по повод 50-годишнината на Светската федерација на Музичка младина. Истата година го формира оркестарот за современа музика „Синтезис“. Николовски продолжува да се надоградува на конзерваториумот „Николај Римски-Корсаков“ во Санкт Петербург во класите на истакнатите професори Илја Мусин и Михаил Кукушкин, добивајќи можност да соработува со диригенти како Јури Темирканов и Валериј Гергиев. По неговите студии во Русија, во 1996 година почнува редовна соработка со Хорот и Оркестарот на ФМУ во Скопје, Младинскиот камерен оркестар на Музичка младина на Македонија, Македонската опера и балет, Македонската филхармонија, Македонскиот камерен оркестар и ансамблот „АЛЕА“ настапувајќи на Охридско лето, Хераклејски вечери, Мајски оперски вечери, Прилепско лето и Штипско лето.

■ Со неверување и шок ја примив кобната вест за заминувањето на нашиот врвен музички уметник Саша Николовски-Ѓумар. Музичката култура во Македонија уште долго време не ќе може да заздравни од оваа загуба, во таа смисла и Македонската опера и балет. Ма-

естро Ѓумар беше составен дел од Македонската опера и балет повеќе од дваесет години. Незаборавни ќе останат неговите креации на плејада оперски и концертни дела на сцената на МОБ, како во тековниот репертоар, така и на Мајските оперски вечери, разните

музички фестивали и гостувањата во странство. Останувам со неверување дека нашиот Саша нема повторно да го гледаме на диригентскиот пулт во Македонската опера и балет. Сочуство до почитуваното семејство, до Факултетот за музичка уметност во Скопје и до сите музички уметници во Македонија - вели директорот на Македонската опера и балет, Игор Дурловски.

За неговата работа со ансамблот за современа музика „Св. Софија“, Саша Николовски во 2001 година ја доби наградата „Георги Божиков“ за најдобра изведба на фестивалот „Денови на македонска музика“, а доби и Златен орден за заслуги за Австрија, кој му беше врачен од амбасадорот на Република Австрија во Република Македонија во име на претседателот на Република Австрија.

Саша Николовски-Ѓумар ја предводеше Македонската филхармонија на Божикниот концерт, кој се одржа на седми јануари во Македонскиот народен театар. ■

„РОЛИНГ СТОУНС“

БРЕНД ЗА РОКЕНОЛ-ТИНЕЈЦЕРИ И ЗА ДЕДОВЦИ

Пишува | Соџир Косилов

Својата прва свирка групата „Ролинг стоунс“, или камења што се тркалаат, ја има во 1962 година во џез-клубот „Маркиз“ кога првпат заедно јавно настапија Мик Џегер (вокал), Кит Ричардс (гитара), Брајан Џонс (гитара), Јан Стјуард (клавир), Дик Тејлор (бас) и Тони Чепман (тапани). Тие се претставиле во стил на аренби и рокабили диви момци, и оттогаш па до денешни дни тврдоглаво свират суров рокенрол. Прво сите ги мразеа, а подоцна сите ги засакаа, а младите и лудуваат по нив. Нивната музика, радикална и блудна, со текот на времето се претвори во стара школа за рокенрол. Тајната за нивниот успех е во тоа што од самите почетоци тие беа „Анти-Битлси“, целосно спротивни на униформниот и уреден поп рок-бенд. Живеејќи ја слободата и неморалноста, тие пишуваа текстови, компонираа музика и свиреа американски блуз, кантри,

аренби и госпел. Сета таа музика ја прекршуваа низ англиската емотивност, јаваа на четиричетвртински такт и секое разбирливо и неразбирливо значење за таа музика го променија. Се стркалаа низ музичките коридори и никогаш не престанаа да се тркалаат. Така израснаа во рок-прототипи, чишто песни на почетокот ги навредуваа родителите и се сметаа за штетни, дури и опасни, а денес се евергрини, кои преку синовите се пренесуваат на внуците. И така рокерите кои во 60-тите години на 20 век започнаа како симпатични музички тинејџери, денес се шармантни „рок-дедовци“. Почна како шест музички почетници, а денес се четирите музички генијалци Мик Џегер, Кит Ричардс, Рон Вуд и Чарли Вотс. Тие се „Ролинг стоунс“ или камењата што се тркалаат. Нивниот рок на траење е неограничен. Некогашните рок-тинејџери денес се рок-фосили, кои и понатаму со огромна енергија музицираат, пеат

и лудуваат на сцената. Тие се легендарна рок-група која со текот на времето израсна во најголем музички бренд и рок-бизнис. Денес Мик Џегер и дружината се музички идоли, бренд-икони, маркетинг стручњаци и бизнис херои. Без конкуренција се најголема музичко-корпоративна група во светот. Музичката машинерија или бизнисот наречен „Ролинг стоунс“ прецизно и перфектно функционира како меѓународна и глобална корпорација. Овој музички бренд е музичко-финансиска глобална операција со седиште во Холандија. Бизнис-моделот на овој успешен бренд е фокусиран на три клучни дејности, што генерираат приходи: продажба на албуми, организирање светски турнеи и музички авторски права. Обојавателите на „Ролинг стоунс“ кога размислуваат за овој бренд, мислат на многу работи, но најмногу на добар рокенрол и на рок-балади. Во 60-тите години на 20 век имаа одлични музички хитови (Satisfaction).

Во 70-тите и во 80-тите години нивната музика прерасна во рок-библија, во која најсветли музички евангелија беа и сè уште се „Jumpin Jack Flash“, „Honky Tonk Women“ и „She's So Cold“. За мене „Ролинг стоунс“ го достигна музичкото совршенство со рок баладата „Angie“. Оваа музичка елегича долги години е музичка нирвана за генерации млади и не така млади обожаватели на стоунси. Овој бренд е комбинација на посебен и диференциран имиџ, единствен во музиката и испорачани музички продукти, како хит-песни, логоа, турнеи и концертни перформанси, видеоспотови, авторски права и издадени книги и музички брошури. Брендот „дружината на Мик Џегер“ е извонреден и исклучителен во испорачување константно прекрасна музика и хит-мелодии. Тоа е задоволувачко музичко искуство, постојан микс на стара и нова музика. Оваа квалитетна и добитна комбинација му овозможува на „Ролинг стоунс“ да биде моќен бренд кој создава и инфилтрира рок-култура на повеќе нивоа и е наменета за различни генерации. Нивните обожаватели секогаш се желни за нова музика и за нешто повеќе. Само малку музички бендови и пејачи можат да се пофалат дека се на нивниот пат и им се приближиле. Сега засега нивниот музички и комерцијален успех други можат да го сонуваат и посакуваат. Сето тоа е резултат на талентот што го поседуваат и квалитетот што го испорачуваат преку текстовите и музиката на нивните песни. Можеби уште побитен е начинот на кој ги изведуваат и целата атмосфера на забава и „лудување“ на нивните концерти. Единствени се во визијата, упорни во интензивната работа и извонредни во планирањето и реализирањето на испланираното. Овие вредности ги одржаа во живот стоунси како бренд повеќе од пет децении. Нивната музика преку чудна магија е изгравирана во умовите и срцата на обожавателите. Со секој нов музички хит бендот ја зацврстуваше врската со својата публика и привлекуваше нови членови на клубот „Ролинг

стоунс“. Тоа беше оригинален начин на создавање атмосфера на популарност и успех со која музичките фанови сакаа да се поистоветуваат. За Мик Џегер и дружината пензијата и мирувањето како да се непознати поими. Тие, дефинитивно, не се стереотип на нормални и заслужни пензионери. Не ги привлекува пасивниот и мирен живот. Првоборците на рок-револуцијата и понатаму плодно создаваат, успешно иновираат и извонредно изведуваат. Патуваат низ Северна и Јужна Америка, Европа и Далечниот Исток и со задоволство и успех ја изведуваат

својата музичка магија. Магични, но и отровни истовремено. Посакувана музичка љубов, но и неизлечива рокенрол зависност. И понатаму ќе ги слушаме, гледаме и паметиме како успешна бренд приказна, која веќе одамна е една од највозбудливите во севкупната рокенрол историја. На таа заведувачка музичка приказна, на тој најголем рокенрол циркус, никој не може да стави точка – продолжува и трае до бесконечност. Тие, едноставно се „тотал сатисфекшн“. Фасцинацијата по „Ролинг стоунс“ продолжува – камењата се тркалаат бесконечно.

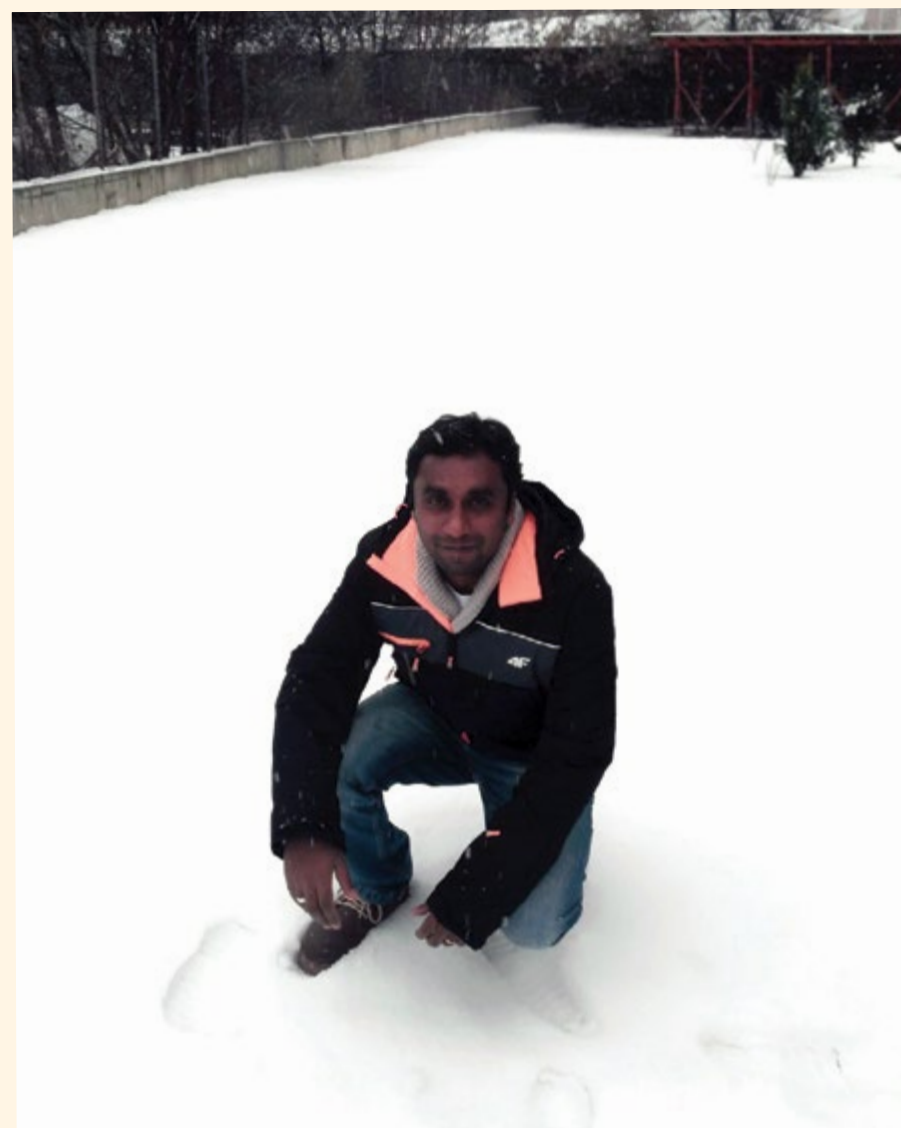

МИК ЏЕГЕР: РОКЕР СО БЛУДНИ УСНИ

Мик Џегер е водач на еден од најпознатите рок-состави, познат како „Ролинг стоунс“. Тој ја промени историјата на музиката и со причина стана пример и идол на рокенрол-генерацијата. Музички бунтовник, рок-легенда, но и англиски џентлмен. Неговото харизматично лице преполно е со брчки и изгледа како маска, па тој безмалку е грд. Кога ќе се додаде дека е низок по раст и има тесни рамена, сликата за неговата „убавина“ е комплетна. Сето тоа не му пречи да биде најголем рок-срцекршач на девојките на сите времиња. Познато е дека девојките „паѓаат“ на неговите „озлогласени усни“, кои се заштитен знак на групата. За тоа е заслужен легендарниот и ненадминат уметник Енди Ворхол, кој ги наслика јазикот и усните на Мик Џегер, кои прераснаа во заштитен знак и заштитна икона на групата, која заедно со „Битлси“, е најголем бренд во светот на музиката и на рок-културата. Освен тоа што е познат по карактеристичниот јазик и голема усна, тој има и карактеристичен стил на движење и играње на бината и специфичен „пукнат“ глас со кој испеа голем број хитови, но и ненадминатата рок-балада „Angie“. Татко е на осум деца, има повеќе внуци, едно паравнуче и носи титула на витез што ја доби во 2003 година за заслуги во популарната музика. Негова девиза е дека забранетото овошје е најслатко и, меѓу другото, е познат по тоа што од пред нос на Брајан Фери му ја украде топ-манекенката Џери Хол, со која има четири деца. Со неа се разведе поради младата, убава и згодна бразилска манекенка Хименес, со која има син, со што докажа дека сè уште не е за „старо железо“. Напротив, во музиката тој е како виното. Колку е повозрасен, толку неговите перформанси се подобри. Тоа е основната причина поради која Мик Џегер има статус на најголема рок-свезда, идол, обожавана музичка икона и жива легенда.

МАЈКА ТЕРЕЗА ЈА ГЛЕДАМ ВО ЛЌУБОВТА НА СЕКОЈ МАКЕДОНЕЦ

„Секое место е твој роден град и секој е твој роднина“, ова пред 3000 години било кажано во една од најубавите земји во светот, Индија. Сместена во јужна Азија, оваа неверојатна земја е родно место на најстарата цивилизација. Таа е родна земја и на Камал Расад, софтверски инженер во компанија за ИТ во Македонија. Во 2013 година Расад, момче од индискиот град Оти, добива можност да работи во земја различна од неговата, но, како што вели тој за „Република“, со најгосто-примливиот народ во светот. Ужива во убавините на Маврово, Попова Шапка, Вевчани, Матка, Скопје Охрид.... ја сака македонската кујна, сака да танцува на македонска музика, а се пронаоѓа и во македонските обичаи и традиција

Пишува | Кристијана Николова Кузмановски

■ Кога првпат дојдовте во Македонија?

РАСАД: Мојот прв ден во Македонија се совпаѓа со еден навистина специјален ден кој се слави насекаде низ светот. Тоа беше Св. Валентин во 2013 година. „Love is in the air“.

■ Доаѓате од земја со поинаква култура и традиција од таа во Македонија. Како успеавте да се адаптирате на животот овде?

РАСАД: Нашите култури се навистина многу различни, но ако навлезете малку подлабоко во целите на кој било обичај, тогаш за кратко ќе пронајдете поврзаност меѓу нив. Адаптацијата на нова култура беше навистина лесно за мене бидејќи моите пријатели и колеги ми кажуваа за сите обичаи и ритуали што се следат овде. Уште поважно, јас доаѓам од место каде што пред 3000 години било кажано дека секое место е твој роден град и секој е твој роднина.

■ Во Вашата земја има навистина интересна традиција поврзана со венчавките. Постојат ли некакви сличности со венчавките во Македонија?

РАСАД: Како што кажав претходно, изгледаат различно, но постојат сличности. Само да спомнам дел од обичаите, невестата носи векни леб и мали садови со вино додека влегува во куќата на младоженецот првпат по венчавката и не треба да го испушти лебот. Овој обичај навистина многу наликува на нашата традиција. Музиката на венчавката, посебно ритамот, е многу слична на нашите венчавки. Таа го оживува танцувањот во мене.

■ Го научивте ли македонскиот јазик?

РАСАД: Морам да признаам дека многу малку зборувам и разбираам. Мојам да читам и да ги

изговораат зборовите точно, но сето тоа е попусто бидејќи не го знам значењето. Знаам многу малку зборови. Подобра некогаш отколку никогаш, учењето на македонскиот јазик е приоритет за мене.

■ Дали Македонците Ви помагаат кога Ви е потребно?

РАСАД: Едно големо да. Тие секогаш ми помагаат, дури и пред да го побарам тоа. Без разлика дали станува збор за нарачка во ресторан или за некоја итна работа, тие навистина ми помагаат многу. Навистина го кажувам ова од дното на моето срце и морам да им се заблагодарам на сите за нивната гостопримливост. Навистина, направија да се чувствувам удобно во непознатата земја.

■ Што е тоа што Ви остава најголем впечаток кога ќе запознаете некој овде?

РАСАД: Фамилијата е на прво место, тоа е нешто што навистина лесно може да се забележи. Македонците имаат добар баланс помеѓу семејството, професијата, одморот, забавата и сл. Тие се модел што светот треба да го следи. Не би било фер ако не ја спомнам Мајка Тереза одговарајќи на ова прашање. Ја гледам неа во љубовта на секој Македонец.

■ Колку слободно време имате за патување низ Македонија? Кои, според Вас, се најдобрите места за посета во Македонија?

РАСАД: Патувам за викендите и за празниците. Навистина е

тешко да се посочи најдоброто место бидејќи сите се посебни во својот дел. Сепак, имам фаворити, а тоа се Вевчани, Маврово, Матка (да не ја забораваме патеката), Попова Шапка, Охрид, центарот на Скопје и листата продолжува...

■ Индија е позната по прекрасната храна. Ви се допаѓа ли македонската кујна?

РАСАД: Навистина ми се драги неколку специјалитети, како што се езерска риба, ајвар, пинџур, шопска и ракија. Знаете што? Доматите во Македонија се најдобри на светот. Нема ниту еден мој оброк без нив.

■ Ви недостига ли родната земја?

РАСАД: Да, ми недостигаат мојата земја, семејството и пријателите. Имам план неколкумина од нив да ја посетат Македонија.

■ Кои се Вашите планови, останувате ли во Македонија?

РАСАД: Мојата професија ме донесе овде и би бил среќен да останам овде што е можно подолго. Ова прашање веќе ме притиска да размислувам колку би ми недостигале Македонија и луѓето од оваа земја кога би си заминал. ■

КАКВИ ФРИЗУРИ ЌЕ НОСИМЕ ВО 2017 ГОДИНА

Со новата година доаѓаат и нови стилови за косата кои, како и во минатите сезони, ќе бидат инспирани од природниот изглед. Значи, волуменозна, бушава и малку прекршена коса е императив што ќе израдува многу дами кои се во потрага по едноставен начин за освежување на изгледот. Секако, имајте предвид дека здравата и сјајна коса и пона-таму е предуслов, па погрижете се таа да биде негувана. Така и фризура-та ќе изгледа добро на вас

ЛОБ-ФРИЗУРА, АМА МАЛКУ БУШАВА

Лоб-фризурата е еден од најголемите трендови во изминатите неколку години. Сега е во потполно поинаков облик, кој се однесува на самата текстура на косата, како и на нејзината должина. Фризура-та изгледа како косата малку да пораснала, односно дека сте заборавиле да отидете на шишање.

Со косата чијашто должина е до рамениците, со крките кои се доволно долги да се поделат на средината на челото, овој помалку необичен облик изгледа неуредно, диво и смело, а веќе го прифатија и многу познати дами.

МНОГУ ДОЛГА КОСА

Конечно, убава вест за сите љубителки на долгата коса, која изгледа природно како да доаѓа од ерата на хипи. Иако негуваната коса е многу важен фактор за сите фризури, бидете уверени дека кај долгата коса тоа најмногу се забележува.

СУПТИЛНО ПРЕКРШЕНА

Природните фризури без премногу гламур ги оставаме зад себе. Овие кадрици се прават со помош на преса за коса. Издвојте перче, намотајте го околу прстот и кренете го во височина. Потоа земете преса и намотајте го перчето. Не виткајте ги краевите за да добиете посуптилен изглед.

НАЈПОСАКУВАНАТА ДЕСТИНАЦИЈА ЗА 2017 ГОДИНА

Лисабон не е град низ кој може само да поминете набрзина, туку е град во кој мора да уживате. Главниот град на прекрасната Португалија крие убавина која вреди да се истражи бидејќи ќе ви ги разбуди сите сетила

Португалија се појавува на повеќе листи низ светот како најдобра дестинација за 2017 година, и тоа поради неколку причини - топло време, прекрасните плажи, градовите со историја и пристојните цени.

Лисабон е еден од најстарите градови на светот, главен град на Португалија, град со стотици години историја, култура и уметност. Признат за глобален град поради неговата важност во финансиите, трговијата, забавата, уметноста и туризмот. Еден од најпосетуваните градови по Истанбул, Рим, Барселона... Град со посебен шарм на медитеранската клима. Околу 3.035.000 луѓе живеат во метрополитенската област на Лисабон (која претставува околу 27% од населението на земјата). Лисабон е

најзападниот голем град сместен во Европа, како и најзападен главен град на европскиот континент. Се наоѓа во западниот дел на Пиринејскиот Полуостров на Атлантски Океан и на реката Тежо.

Магичен, град кој создава чувство како да сте дел од вистинска бајка. Лисабон не е град низ кој може само да поминете набрзина, туку е град во кој мора да уживате. Главниот град на прекрасната Португалија крие убавина која вреди да се истражи бидејќи ќе ви ги разбуди сите сетила.

Во овој град можете да шетате по средновековните улици, а потоа да се упатите кон тврдината „Свети Ѓорџ“ (Castelo Sao Jorge). Градскиот врв „Муриш“ нуди спектакуларен поглед,

а влезницата е околу 10 евра. Истражувањето во бавно темпо е најдобар начин за запознавање на овој град само поради фактот што градот лежи на брдо. Лисабон потсетува на Сан Франциско, кој има трамваи кои ќе ви овозможат најголем пристап до одделни градски делови и атракции.

Покрај музеите, спомениците кои се наоѓаат во близина кај одморалиштето „Бела кука“, во овој град никако не треба да ги одминете и кафулињата во кои се продаваат најубавите овошни пити кои за секој турист што ги вкусил стануваат вистински синоним за Португалија. Артичоката, пак,

е главна атракција во рестораните. Ќе ја најдете во речиси секое јадење. А сардините ќе ги најдете во секоја варијанта, печена, пржена, солена, па дури и во паштети. Лисабонците знаат совршени рецепти.

Лисабон е град кој лежи на море и не треба да ве чуди тоа што секој ресторан изобиљува со морски плодови. Но, добро е да ја посетите и славната пекарница Fabrica de Pasteis de Belem, која работи од 1837 година. Секој ден пекарницата пече помеѓу 20.000 и 50.000 печива!

Не пропуштајте да ја вкусите и омилената храна на локалното население, франчесина, нешто како сендвич со колбас, шунка, топено сирење и лут домат, со сос од пиво, верувајте нема да ве остави рамнодушни.

Секој регион има своја посебна енергија. Најстариот дел во градот е Алфам и најмалку прометен, но најмногу изобиљува старата архитектура. Ако сте љубители на уметноста и барокот, слободно посетете го. Лисабон има два објекта заштитени од УНЕСКО како

светско културно наследство: Кула Белем и црквата Јеронимо.

Според коментарите на тие што веќе имале можност да патуваат во Португалија, луѓето се навистина пријатни и гостопримливи.

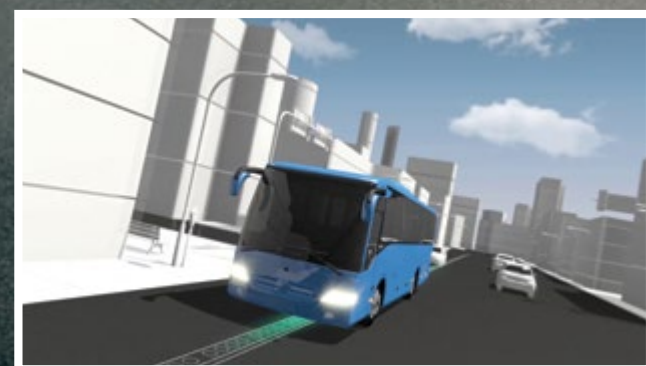
Од сите главни градови во Европа, Лисабон има најтопли зими, со просечна температура од 15 Целзиусови степени во текот на денот и 8 степени ноќе од декември до февруари.

Агенциските аранжмани за посета на овој град нудат пакет со четиридневен престој кој чини околу 350 евра. Во цената е вклучен организиран разглед на градот, авионски превоз на релација: Скопје – Загреб – Лисабон – Загреб – Скопје, аеродромски такси, хотелско сместување. Летовите се во понеделник и во петок, а цената и саатниците зависат од моментално расположливите места на авиокомпанијата. Во цената на пакетот не е вклучен трансфер од аеродром до хотел. Инаку, превозот со такси во еден правец за две лица ќе ве чини од 35 до 45 евра.

Доколку ваков тип аранжман не ви одговара, односно ви е скап, имате опција и со резервирање преку интернет. И авионски превоз без агенциски провизии. ■

ГРАДСКИТЕ АВТОБУСИ ВО ТЕЛ АВИВ ЌЕ ВОЗАТ ПО ЕЛЕКТРИЧЕН ПАТ

Електричните постојки за полнење автомобили наскоро нема да бидат задолжителна станица за возилата затоа што патиштата од иднината ќе ги полнат електричните автомобили додека возат по нив и ќе ја елиминираат потребата да се запрат за да се наполнат

Израелската стартап-компанија „Електроуд“, која со својата технологија работи и се залага за позелена иднина на Земјата, постојните патишта ги опремува со подземни калемии кои ќе ги полнат автомобилите со електрицитет. Нивниот тим

веќе направил успешни тестови на технологијата што ќе треба да се применува на коловозите и првиот таков пат ќе биде пуштен во употреба за неколкумесечен тест-период во Тел Авив, а по него за почеток е предвидено да се движат автобусите од јавниот превоз.

Стартап-компанијата „Електроуд“ е основана со цел да ја намали емисијата на штетни гасови и ветува поисплатлив, поефикасен и почист начин на транспорт во иднина. Компанијата користи технологија што се потпира на електромагнетна индукција, што е основниот принцип зад безжичното полнење телефони.

Првиот успешен тест оваа израелска стартап-компанија го направила во јуни минатата година кога на една сообраќајница во северен Тел Авив ја инсталирала целата потребна технологија за електрично полнење на возилата што минуваат по коловозот, која вклучувала и бакарни синџири по целата должина на патот. Сето тоа им овозможува на електричните возила што ќе движат по паметната сообраќајница да се полнат преку полето кое се формира на самиот пат.

Според раководните лица на „Електроуд“, овие електрични линии може да се интегрираат на урбаните улици во градовите, а на нивната компанија би ѝ било потребно околу еден ден за еден километар од улицата да го оспособат за електрично полнење. Со еден час движење и полнење на овие паметни патишта, се проценува дека автобусите на обичните сообраќајници ќе можат да се движат пет часа, а автомобилите пак малку повеќе.

Споменатата компанија на овој проект работела активно неколку години, а добила полна поддршка и финансиска помош и од градските власти во Тел Авив.

Иако други компании, како Куалком и КАИСТ, исто така, работат на безжично полнење на автомобилите, извршниот директор на „Електроуд“, Орен Езер, вели дека нивната технологија е различна.

- Нашата технологија е флексибилна. Потребни се само бакар и гума, а поставувањето на улиците е едноставно и брзо - вели Езер.

„Електроуд“, како што соопштува, планира да се фокусира на јавниот транспорт пред да се префрли на приватни автомобили. Пред пет месеци компанијата ја тестираше технологијата во Тел Авив со еден електричен автобус. Ова е навистина одржливо решение затоа што батериите за автобуси чинат околу 300 илјади долари и тежат околу 5 тони. Езер сака целиот транспорт во Израел да го претвори во електричен, кој ќе се напојува од патиштата по истиот принцип. За таа цел „Електроуд“ доби и грант за истражување и иновации од програмата „Хоризонт 2020“ на Европската унија.

Сега се очекуваат резултатите за тоа како овој систем ќе се покаже на студ, топлина и влага и колку ќе биде способен да ги полни со енергија големиот број возила што минуваат на улиците. ■

КАРАКАЛ, НАЈУБАВАТА МАЧКА

Каракал е предатор од семејството мачки, многу сличен на рисот, но поситен од него. Иако е мал, каракалот е една од најтешките и најбрзи мачки во својата раса. Каракалот живее во северна и во источна Африка, како и во југозападна Азија. Овие прекрасни суштества биле од религиозно значење за древните Египќани. Тие се појавуваат на нивните слики, бронзени статуетки.

Овие диви мачки лесно се припитомуваат и може да се чуваат како домашно милениче, но тоа е нелегално во повеќето земји во светот затоа проверете пред да се одлучите да купите една. ■

СЕДУМ НАВИКИ ШТО ЗНАЧАТ ЗДРАВЈЕ

Чистењето за многумина е обврска која со голема желба би ја прескокнале или замениле.

Сепак, секогаш треба да имаме на ум дека тоа е од суштинско значење за нашето здравје и за здравјето на нашето семејство.

Тоа во никој случај не значи дека постојано треба да бидете со крпата во рака.

Треба да разберете дека постојат работи што може да се чистат еднаш/двапати неделно, но и дека постојат работи што е потребно да ги чистите секој ден.

1. КРПИТЕ ВО КУЈНАТА

Иако на прв поглед воопшто не ви изгледаат нечисто, тие се извор на голем број бактерии бидејќи се користат често. Доволно е да ги менувате на неколку дена доколку имате помало семејство, но ако тоа брои повеќе членови, тогаш се препорачува секојдневна замена.

2. РАБОТНАТА МАСА

Ако добро размислите што сè ставате врз неа (ключевите, кесите од супермаркет, чантата...), ќе сфатите дека таа е навистина нечиста. Токму затоа е препорачливо да ја бришете и дезинфицирате секој ден.

3. СИДОВИТЕ ВО ТУШ-КАБИНАТА

Чистењето и сушењето на сидовите по секое туширање ќе го спречи создавањето дамки од мувла врз плочките.

4. МИЈАЛНИКОТ

Ако мислевте дека по миењето на рацете или на чиниите, мијалникот е сосема чист, тогаш живеете во голема заблуда. За правилно чистење и дезинфекција, можете да користите некое од хемиските средства кои се наменети за тоа или обично белило кое ќе го оставите да отстои неколку минути, а потоа ќе го исплакнете со чиста вода.

5. НЕЧИСТИ ЧИНИИ

Ако имате навика да ги оставате чиниите преку ноќ, тогаш треба да имате на ум дека остатоците се одличен начин за привлекување инсекти. А, освен тоа, следниот ден ќе имате навистина голем проблем да ја исчистите целата залепена и стврдната храна врз чиниите.

6. МАШИНАТА ЗА КАФЕ

Бидејќи постојано се полни со топла вода, големи се шансите за размножување бактерии и мувла, па затоа редовно мијте ги и дезинфицирајте ги деловите што се расклопуваат.

7. КУЈНСКИОТ ПОД

Да бидеме реални - доколку сте готвеле, големи се шансите дека ви прснало нешто на подот, па без да забележите да го разнесете тоа низ целиот дом. Токму затоа, чистењето на кујнскиот под е нешто што треба да биде ваша секојдневна навика.

ОДГЛЕДУВАЊЕ САРДЕЛА ВО ЗИМСКИ УСЛОВИ

Сардела или пеларгонија (*Pelargonium sp.*) е растение кое води потекло од јужна Африка. Тоа е цвеќе кое е многу распространето во нашиот регион. Се одгледува најчесто како балконско цвеќе. Цвета од пролет до есен. Цветовите треба да се отстранат кога ќе пресуши. На тој начин се продолжува периодот на цветање. Пресадувањето се врши напролет или налето. Се размножува со резници кои се поставуваат на светло место и се заливаат малку. Како посебен вид цвеќе, доколку пред почетокот на зимата и ниската температура не се постави во затворен простор, нема да може да цвета во текот на пролетта. Треба да се постави на место каде што ќе има пробив на светлина за да може да опстои. ■

..... РЕКРЕАЦИЈА

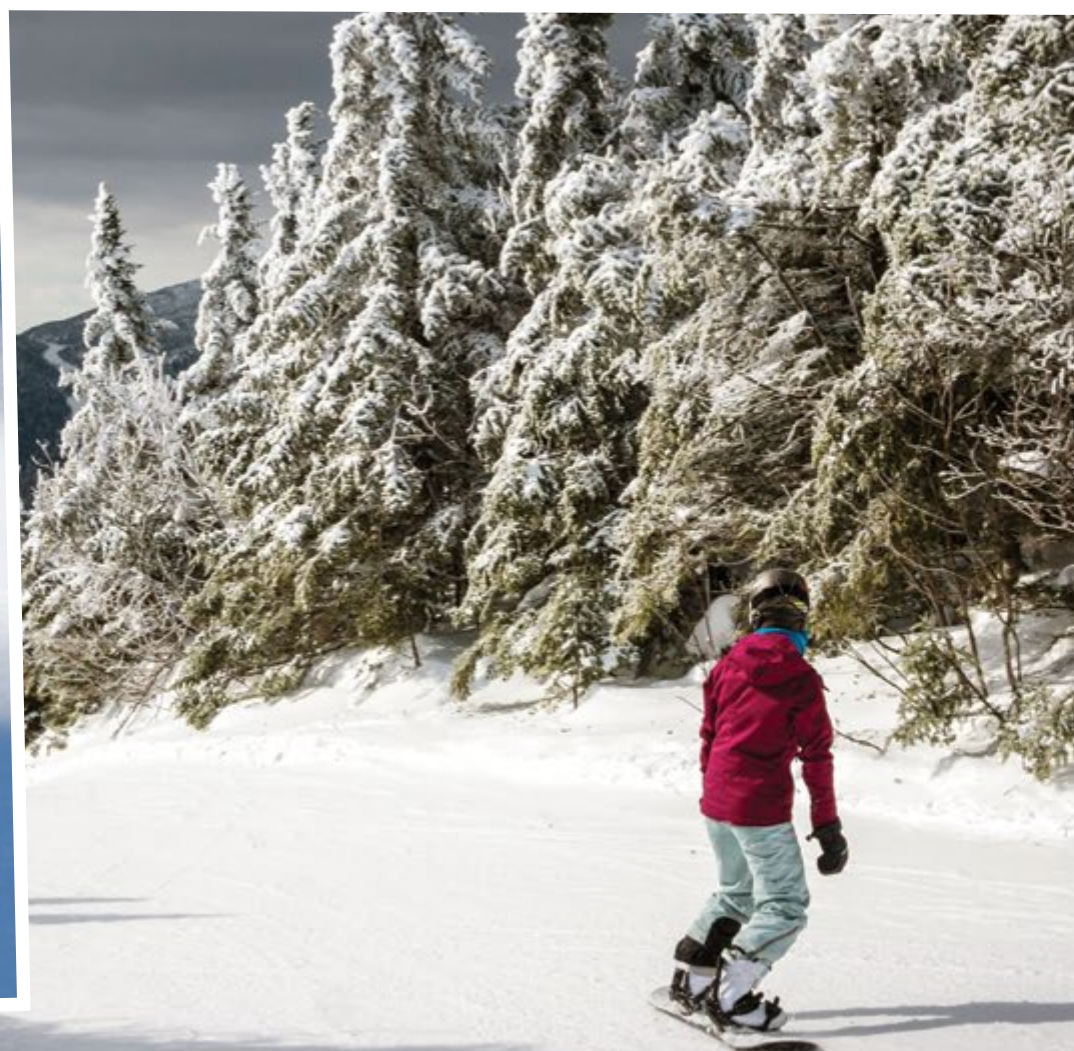
СНОУБОРДИНГОТ КАКО ЕКСТРЕМНА И АДРЕНАЛИНСКА ЗАБАВА

Подготви | Бојан Момировски

Во зимскиот период проследен со многу снег на планините сè повеќе се создава можност за рекреација на скијачките центри низ Македонија, но и во цела Европа. Училишниот распуст е во полн ек и сè повеќе семејства се одлучуваат да одат на зимски одмор од неколку дена за да може да се рекреираат, па и посериозно да се занимаваат со снежни спортови. Идеален за зимските денови е сноубордигот, односно скијањето на штица.

Во последните две децении во Македонија настанува вистинска експанзија во овој вид спорт кој многу лесно може да се вброи во екстремни спортови бидејќи скијачот многу често прави различни фигури и скокови кои понекогаш може да бидат и опасни.

Самото име на овој вид спорт или, најчесто, рекреација кажува дека се работи за скијање на снег, но на една штица, која е различна по големина од обичните скии. Начинот на спуштање по снегот во однос на класичното скијање е целосно различен бидејќи скијачот двете нозе ги има прицврстено на една штица. Прицврстувањето е слично како кај скиите, но, сепак, со различни прицврстувачи. Постојат така наречени меки и тврди прицврстувачи во зависност од намената на штицата, желбите и начинот на бордање. Висината на штицата е од две третини до три четвртини од висината на човекот за да може полесно да се управува по снегот. Штицата најчесто

е симетрична од двете страни за да може да се користи идентично во двата правци, нешто што не е случај кај скиите.

Овој вид спорт и рекреација е стар повеќе од 50 години кога првпат е измислена ваквата штица со цел да биде само играчка за деца. Меѓутоа, примената за кратко време зафаќа сè поголема популација, а од 1998 година станува и олимписки спорт со сите елементи на натпреварувања, од скокови, преку пречки, брзински трки, екстремни лизгања и класичните алпски скијачи дисциплини слалом и велеслалом.

Во Македонија сè повеќе се организираат вакви натпревари, но сè уште не е толку опфатено и на падините на планините повеќе можат да се забележат скијачи кои овој вид спорт го користат како рекреација.

Облеката што ја користат бордерите се разликува од таа на скијачите. Таа е широка со различни бои, мека, а од опрема е задолжително носење заштитна кацига и квалитетни ракавици бидејќи неретко се случуваат и падови, кои може да бидат со повреди.

Бордањето предизвикува вистинска адреналинска забава и сè повеќе млади луѓе почетоците на рекреативното скијање на снег го почнуваат на штица, односно со сноубордиг. ■

НА ПРВЕНСТВАТА ИГРАЧИТЕ ТРЕБА ДА БИДАТ „СПОРТСКИ УБИЈЦИ“

Разговараше | Горан Зивчевски
Фофо | Александар Ивановски

Поранешниот македонски репрезентативец и ракометен ас **Стевче Алушовски**, кој за повеќе од 21 година забележи 245 настапи во националниот дрес, за „Република“ ја коментира играта на македонските ракометари на СП, ги лоцира силните и слабите страни на националниот тим, а говори и за новите ракометни генерации што доаѓаат.

«Забележавме две победи и еден пораз во првите три меча. Ваш коментар за досегашниот настап на нашата репрезентација на овој мундијал?»

АЛУШОВСКИ: Пред сè успех е тоа што сме на ова Светско првенство, во еден нов олимписки циклус. Првите три натпревари се реална слика за тоа што Македонија го поседува во моментот. Можеби мало изненадување беше победата над Тунис, меѓутоа за мене таа не беше неочекувана. Натпреварот со Ангола уште пред мечот го сметавме за добиев, а поразот од Словенија непријатно ме изненади затоа што го загубивме натпреварот без борба. Без разлика што Словенија беше фаворит на хартија, не смее еден натпревар на Светско првенство така да се загуби. Мислам дека имавме, готово во првите 20 минути, еден погрешен пристап, кој Словенците го казнија, по што беше многу тешко во останатите две третини од натпреварот да се вратиме.

За да се одигра еден натпревар што значи да се биде или не на вакво големо натпреварување, потребна е многу поголема концентрација на самиот старт кога се добива текот на мечот, дали ќе оди

гол за гол или едната репрезентација ќе направи почетна разлика која потоа треба да се брка. Играта со играч повеќе ни беше лоша, четири пати бевме со играч повеќе во првите 20 минути, не постигнавме ниту еден гол, а примивме четири или пет. Кога се игра 7 на 6 во нападот, треба да се шутира од изградени ситуации, а не да се шутира од неизградени позиции. Словенија е една искусна и квалитетна репрезентација и ги искористи тие грешки во своја полза.

«Од она што можевме да го видиме досега, што можете да издвоите како посилни сегменти во нашата игра, а што како недостаток?»

АЛУШОВСКИ: Позитивното, особено во првиот натпревар, беше една агресивна игра во одбраната, како и играта на Неловски на периоди, а она што го забележувам е дека младите играчи чувствуваат преголем товар. Не знам зошто не се подрски во играта, особено во нападот. Мислам дека малку похрабро треба да учествуваат во мечот. Имаат квалитет, работат со одлични тренери и очекував повеќе од младите играчи.

Во секој случај, учеството на ова првенство ќе биде едно големо искуство за нив за да видат како треба и како не треба. Кога се игра на едно вака големо натпреварување, треба да се тргне сè настрана и да се биде „спортски убиец“, односно да се има само едно нешто на ум, а тоа е натпреварот.

«Уште пред почетокот на првенството се зборуваше за одлуката на селекторот да не го повика Борко Ристовски, а шпанскиот репрезентативен голман Гонзало истакна дека во

Додека нашите ракометни репрезентативци се борат на Светското првенство во Франција, Македонија повторно ја фаќа ракометна треска. По двете победи на стартот на мундијалот против Тунис и Ангола и поразот од Словенија, ремието кое во вторникот Словенците го извлекоа против Тунижаните ни помогна да обезбедиме пласман во следната фаза од натпреварувањето, односно осминафиналето

нивниот табор имало чудење зошто тој не е во македонскиот тим. Ваш коментар за оваа ситуација.

АЛУШОВСКИ: Борко е квалитетен голман и не можеме да кажеме дека е престар за оваа репрезентација. Брани во Барселона, и тоа одлично, а можам да кажам дека секое големо првенство ни се повторува една иста приказна кога едноставно се откажуваме од некој од најдобрите играчи. Ние сме една премногу мала земја за такви експерименти. Мислам дека, сепак, треба малку повеќе да се почитуваме, прво себеси, а потоа и сите останати; и дека вакви и слични одлуки треба да се прават со време. Секако, последната одлука е на селекторот и немам намера да го критикувам ниту да заземам нечија страна, меѓутоа мислам дека Борко Ристовски заслужува, како и неколкумина други, да биде на првенството.

«Селекторот често ја користи тактиката 7 на 6. Колку, според Вас, таа може да ни донесе предност и дали можеби е изненадување за нашите противници?»

АЛУШОВСКИ: Ако ги земеме предвид натпреварите што ги одигравме досега, тој со Тунис и тој со Словенија се два дијаметрално спротивни. Колку може да биде предност, толку може да биде и недостаток доколку се игра како против Словенија. Тоа е тактика во која се бара позиција за да се шутира од шест метри. Според мене, интересна е како сегмент кога сакате да неутрализирате некоја агресивна зона. Меѓутоа, да се игра 60 минути така е навистина тешко. Дека некој не се подготвувал за таквата стратегија, не верувам, но Македонија има играчи кои можат да ја спроведат таа замисла на селекторот. Според мене, да се користи оваа тактика е исправна одлука со оглед на играчите со кои располагаме.

Ваша процена до каде може да одиме на ова Светско првенство? Алушовски: Како патриот, би сакал да освоиме медал, но реалната ситуација е малку поинаква. Пласман во четврт-финале, според ме-

не, би бил одличен успех. За тоа ќе треба да се добие една силна репрезентација во осминафиналето, а една од можните противници е Норвешка. Ќе биде тешко, но не сме без шанси. Тоа ќе бидат силни натпревари во кои многу работи ќе зависат од тоа како ќе се почне мечот. Ние сме народ што знае да изненади, па некогаш и од инает.

«Кои се репрезентациите што Ве изненадија позитивно или негативно на ова СП?»

АЛУШОВСКИ: Непријатно изненадување е Полска, без разлика што имаат многу повредени играчи. Една репрезентација што 99 проценти ја гледам во финалето и остава силен впечаток со сигурната игра е Франција. Покрај тоа што е домаќин, навистина има еден растер во кој сите играчи во секој момент можат да одиграат и играт на врвно ниво. Други две репрезентации што оставија силен впечаток се Германија и Данска, па тука некаде, според мене, може да се бараат полуфиналистите.

«Ракометната репрезентација минува низ смена на генерации, а веќе се издвојуваат неколку млади играчи кои играат одлично на клупско ниво како можни носители во иднина. Каква е, според Вас, иднината на ракометната репрезентација?»

АЛУШОВСКИ: Според мене, нема стари и млади играчи. Јас ги делам на добри и на лоши. Мислам дека играчи и со 17-18 години може да бидат и светски прваци доколку веруваат во себе и играат на ниво. Дека имаме промена на генерацијата и дека таа се случува, генерално, безболно може да се каже затоа што учествуваме на големи натпреварувања и младински и во сениорски конкуренции, а тоа е добро за иднината на македонскиот ракомет. Македонија никогаш немала толкав број квалитетни млади играчи, особено играчи што се со одлични физички predispozicii и играат на клучните бековски позиции. На крилата сме добро покриени со Манасков, Ојлевски, Георгиевски... Ќе треба време малку да стекнат искуство и да почнат да веруваат дека можат. Во секој случај, убеден сум дека имаме квалитетна генерација која доаѓа и допрва ќе се чуе за неа.

«Веќе долги години сте дел од македонскиот ракомет. Каква е Вашата оценка за моменталната состојба?»

АЛУШОВСКИ: Кога завршив со својата играчка кариера, бев директор на македонската репрезентација, имав таква улога која требаше да биде заживување на ракометните центри во земјава, како Битола, Прилеп, Велес... Таму требаше да се постават нови основи токму со работата со младите категории, меѓутоа од таа позиција за кратко си заминав од причини што не би сакал да ги коментирам.

Генерално, мислам дека работите полека тргнуваат од мртва точка, Вардар има своја академија, Металург исто така. Има голем број приватни школи што работат со ракомет, а една таква имам и јас. Се трудам на околу 120 деца да им го пренесам знаењето и она што мене ме учеле, како и она што сметам дека е потребно за правилен развој на еден млад ракометар. Искрено се надевам дека со новиот закон за спорт и со новите инвестиции и помошта на државата ќе се подобри состојбата, како и дека луѓето во Федерациите ќе почнат да работат малку повеќе во сите сегменти. ■

ВРЕМЕПЛОВ

- **20 јануари 1936 година**
Пуштена е во сообраќај железничката линија Прилеп - Велес во должина од 86 километри.
- **21 јануари 1939 година**
Во Софија умира Иван Николов Проданичин, познат како Јонко Вапацаров, со псевдоним Белоречки (1861/1880 - 21 јануари 1939) — македонски револуционер, учесник во македонското револуционерно движење, деец на Македонската револуционерна организација и Внатрешната македонска револуционерна организација. Тој е татко на Никола Вапцаров.
- **23 јануари 1862 година**
Во Цариград умира Димитар Миладинов, народен преродбеник, поет, учител, публицист, собирач на народни умотворби, основач на македонската етнографија. Заедно со својот помлад брат Константин водел организирана борба против денационализаторството, пенхелизмот и политиката на грчката влада на македонските подрачја. На 24 јуни 1861 година, од печатницата на Анте Јакиќ, во Загреб, излегол од печат Зборникот од народни умотворби на браќата Миладиновци, насловен како „Български народни песни“, дело со речиси 600 македонски народни песни и 77 бугарски. Обвинети како шпиони против кои се подготвува судски процес, браќата Миладиновци умреле во цариградските затвори под досега неразјаснети околности.
- **24 јануари 1946 година**
Со решение на Министерството за народна просвета на Македонија првата македонска граматика е одобрена за учебник во средните училишта. Нејзин автор беше професорот Круме Кепески.
- **24 јануари 1957 година**
Во Прилеп е роден Влатко Стефановски, гитарист, основач на Влатко Стефановски трио, и еден од основачите на македонската етно-група Леб и сол.
- **25 јануари 1991 година**
Македонското собрание ја усвојува Декларацијата за сувереност на Социјалистичка Република Македонија.

"РЕПУБЛИКА"	ВЕРСКИ ПРАЗНИК, ФРАЊЕ КРСТ ВО СВЕТАТА ВОДА	ЛИГМЕЈСКО ПЛЕМЕ ВО АФРИКА	ШАХИСТОТ ЕВАНС	ПРИЈАТЕН МИРС	ТРЕВНО ЗЕМЈИШТЕ, ПАСИШТЕ	СУРОВИНА ЗА БОИ	СТАРО-ГЕРМАНСКИ НАРОД	ЖЕНАТА НА СОКРАТ	ЕКС-БРИТАНСКИ ПОЛИТИЧАР КЛЕМЕНТ
РУСКИ НАРОДЕН МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ									
СВИРАЧ НА ОКАРИНА									
МЕДИЦИН, ПРЕПАРАТ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА СТАЦИ									
КИСЛОРОД		БОЈА ЗА ЧЕВЛИ (МН.)							
ЈОВАН АДАМОВ			РЕЧНИ ОСТРОВИ				ТЕМПО		ПИСАТЕЛОТ СИЈАРИК
АРТИСТА ГАРДНЕР			НАШ КОШАРКАР ПЕРО						
ДОЗВОЛА ЗА ПРЕСТОЈ ВО СТРАНСКА ДРЖАВА					ТЕЧНО РАСТОПЕНИ СУП-СТАНЦИИ	АВСТРИСКА НОВИНСКА АГЕНЦИЈА			
ВИД МАТЕМАТИЧКИ БРОЈ						ШОУМЕНОТ ЦАМБАЗОВ			
ПОЕТСКА ЗАМЕНА НА ЗБОР СО ДРУГ ЗБОР								ИТАЛИЈА	ЈУНАЧКИ СПЕВ, ЕП
АНГЛИСКИ ШАХИСТ ЏОНАТАН				ФРАНЦ. СИНЕАСТ ЖАН					
ИВАН ЛЕНДЛ			РОМАН ВО СЛИКИ	СОТИР НАГАЛЕНО					КРШТЕВАЊЕ НА ИСУС ХРИСТОС
ЕЛЕКТРОН		КОВАЊЕ				НЕУПОТРЕБУВАН			
КРШТЕВАЊЕ НА СВЕТАТА ВОДА	ДЕПАРТАМЕНТ ВО ФРАНЦИЈА	МУСЛИМАНСКО ЖЕНСКО ИМЕ				ПРЕФИКС: СВЕЗДА	СОМЕБОР		
В	ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ						АЛКАЛОИД ВО ЧАЈОТ	ДЕНАР	"ДЕЗОКСИНУКЛЕИНСКА КИСЕЛИНА"
НАПРАВА ЗА СЕЕЊЕ БРАШНО (МН.)					СТРАНСКО МАШКО ИМЕ				
ВЛЕЗ ВО ПЧЕЛИНА КОШНИЦА				СИН НА КРАЛОТ	ПЕТАР ДЕЛЈАН				
ЖИТЕЛКИ НА ДРЖАВА ВО ЕВРОПА				ЕЛЕКТРОН					

РЕШЕНИЕ: БАЛКАНИ, ОКРАЈИНИ, ГЕОГРАФИЈА, О. ИМАЛИНИ, ЈА. АЛП, Т. АВА, АНТИК, ВИСА, АЛП, ПОКАРИТАМ, ЕНАЛАГА, И. НАН, СОРЕП, ИЛ, СТРИП, Е. КОВ, АРТОР, СО, ВОДОКРАСТ, Л. СИТА, ТЕПЛА, УЛО, ПРЕНАТ, МАКЕДОНСКИ

ДВОГЛЕД

БЕЛАТА МЕЧКА ОД ЗООЛОШКАТА ГРАДИНА ВО СКОПЈЕ БАРА СЈО ДА ЈА ПУШТИ НА СЛОБОДА

Белата мечка од Зоолошката градина во Скопје денес со отворено писмо до Катица Јанева побара да биде ослободена од нејзиното живеалиште и да биде пуштена на слобода.

■ „Барам Катица Јанева, Ленче и Фатиме да ме ослободат од затворот во којшто се наоѓам, од ова таканаречено живеалиште во Зоолошката градина во Скопје. Долго време бев бесправно држена во зоолошкиот затвор. Конечно е време да дојде правдата и за мене. Ме обвинуваат дека сум бела мечка, а немаат докази за тоа“, изјави белата мечка од Зоолошката во Скопје, читајќи ја содржината на отвореното писмо.

■ „Дополнително, ме клеветат и дека ако сум на слобода поради мојата природа, ќе јадам живи луѓе, што не е точно. Јас сум кротко фино суштество кое сака нормален живот меѓу градските луѓе, прошетки покрај Вардар, кино во вторник, скијање на планина, лето во Дојран, хамбургер од Осмица, обични работи кои ги сакаат сите“, дополни таа во изјавата за медиуми која ја даде од своето живеалиште во Зоолошката градина.

■ „Точно е дека добивме барање од белата мечка да биде пуштена на слобода и итно ќе го истражине и ставиме на дневен ред на обвинителството“, изјави Ленче Ристовска од СЈО за нашата редакција.

■ „Од она што го знам, навистина не постојат цврсти докази дека белата мечка е бела мечка, туку доказите се меки и влакнести, па големи се шансите таа да биде пуштена на слобода како невина. Дополнително, ако бара отштета од Зоолошката градина или Владата на Република Македонија затоа што била во своевиден куќен притвор со години под сомнение дека е бела мечка, а што најверојатно не е, ќе може и да тужи и да добие отштета од државата“.

На прашањето што ќе се случи доколку белата мечка испадне дека е бела мечка и јаде живи луѓе кога ќе шета слободна на улица, обвинителката Ристовска, која е портпаролка на СЈО, изјави дека нема време да одговори бидејќи има средба со италијанскиот амбасадор.

Доколку судот не ѝ нареди на Зоолошката градина да ја пушти на слобода белата мечка, од СЈО најавуваат можна радикализација и организирање спасувачка акција за ослободување на белата мечка. За таа цел Катица Јанева веќе размислувала да формира тим на „Фоки“ по примерот на американските маринци, на чело со неа, кој ќе е задолжен за да ја изведе тајната операција на ослободување на мечката, дознаваме од наши извори од СЈО.

Тие велат дека план на Јанева и на СЈО е да ја извадат мечката од Зоолошка, а на нејзино место во костим

од мечка да влезе Јанева и да глуми дека е бела мечка, како најдобар глумец од сите во СЈО, со цел барем да се купат неколку дена додека не биде откриена измамата и замената, со цел белата мечка да може Заев да ја изнесе надвор од земјата, најверојатно во Италија.

Ослободувањето на белата мечка е можно да се најде и во нова платформа на албанските партии, на барање на албанскиот премиер Еди Рама, кој на свои соработници им изјавил дека сочувствува со мечката бидејќи го потсетувала на него - била крупна и со бели влакна. Покрај мечката, во платформата на Рама ќе се најдат и барањата да биде ослободен и орелот од Зоолошката градина, како и тоа да се стави темна завеса околу кафезот на лавот за да не може да го гледаат бидејќи дел од посетителите биле вознемирени кога го гледале како шета низ кафезот.

Дознаваме дека во книгата со поплаки од Зоолошката градина секоја четврта поплака е на лавот, при што посетителите на латинично печатно писмо пишувале пораки од типот LAVOT GLEDA MNOGU PODLO BE, LAV NE DOBRO, TREBA USPIE, LELE OVAJ LAV KAKO ME GLEDAL, EJ STRASNO, KATASTROFA! ■

Кромиди Запад

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави во општеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.

БРАУНИ СО ЧОКОЛАДО И СО ПУТЕР ОД КИКИРИТКИ

СОСТОЈКИ:

- 550 грама шеќер
- 6 јајца
- 370 грама темно чоколадо
- 225 грама путер
- 200 грама путер од кикиритки
- 170 грама брашно
- 4 пакетчиња бонбони со кикиритки (M&M)

СОВЕТ: Овој рецепт треба да има предупредување за здравје-то. Сè што можеме да кажеме е јадете со осет!

ПОДГОТОВКА:

- Земете големо тенџере и во него ставете вода да врие. Врз тенџерето ставете длабок сад и стопете ги чоколадото и путерот на пареа. Откако ќе добиете хомогена смеса, додајте една супена лажица путер од кикиритки и оставете го да се растопи.
- Во друг длабок сад со миксер на најголема брзина измешајте ги шеќерот и јајцата додека да станат кремасти и пенливи. Потоа додајте ја изладената мешавина од чоколадо и путер и убаво измешајте. На крајот, додајте го и брашното и измешајте го рамномерно, со благи движења.
- Три четвртини од мешавината ставете во тавата и потоа со лажица додајте од путерот од кикиритки насекаде низ тавата. Покријте со остатокот од мешавината од чоколадо и лесно промешајте за да добиете мермерен ефект.
- Печете во рерна на 160 степени 30 минути. Десертот ќе биде малку мек во средината. Кога ќе биде готов и малку ќе се олади, ќе можете да го пресечете и јадете.
- За декорација исечкавме половина од бонбоните со кикиритки и ги ставивме одозгора додека колачот сè уште беше топол. Оставете го малку да се олади, па потоа исечете го и уживајте!

**GOOD
NATURE**

МЕДИЦИНСКИ ЧАЕВИ ПРЕМИУМ

Палетата на медицинските чаеви Премиум опфаќа производи, билни мешавини, за подобрување на различните состојби на организмот. Сите производи се изготвени по рецептури кои се внимателно одбрани и за чие дејство постојат податоци во традиционалната медицина, но и во современата фитотерапија.

Широкиот спектар на индикациски подрачја кои се опфатени со медицинските чаеви Премиум овозможува тие да бидат избор за сите кои ќе одлучат да користат чајни мешавини за свое подобро здравје. Чаевите се спакувани на практичен начин, во теглички, што воедно постапката за нивно приготвување ја прави многу едноставна.

Повеќе информации за палетата на медицински чаеви Премиум можете да најдете на:
www.goodnature.mk

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**

Здравјејте пред сè
www.alkaloid.com.mk

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK